

bb. 68. ilse von alpenheim osztrák zongoraművész nő fellépése a zeneakadémián

k ol/tné/gy/fm

1965. február 4.

csütörtökön este a zeneakadémián lehel györgy vezényletével koncertet adott a magyar állami hangversenyzenekar. az esten közreműködött a hazánkban vendégszereplő ilse von alpenheim osztrák zongoraművész nő, aki veress sándor 1952-ben komponált zongora-versenyét mutatta be. a nagy tetszéssel fogadott műsoron szerepelt mozart: nyitány olasz stílusban című műve és brahms: iv. szimfóniája./mti/

19.58/-n

2005 Zsuzsi

Zsuzsi

-46-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérfelügyelő felel.

mti belső hírek

1965. február 5.

bb. 1. nat alkotással veszünk részt az idei oberhauseni nemzetközi kisfilm-fesztiválon

i s/hné/gy/fm

1965. február 5.

február 21- 27. között tartják az oberhauseni nemzetközi rövidfilm-fesztivált. a közelmúltban magyarországon járt will wehling, a fesztivál igazgatóhelyettese, aki megnézte a magyar filmművészek legújabb kis- és rajzfilmjeit, s ezek közül hat alkotást választott ki a versenyben való részvételre. bemutatják az nszk-ban cseh andrás: tapéta című rajzfilmjét, valamint kis józsef rendező: templom című dokumentum filmjét, amely a középkor emlékeiben gazdag bucsuszentlászlói templomot örökítette meg.

két filmmel képviselteti magát a fiatalok balázs béla stúdiója. bemutatják oberhausenben kardos ferenc rendező „levelek juliához,” című kisfilmjét, és novák márk rendező „kedd,” című alkotását. először lép a nemzetközi nyilvánosság elé a színház- és filmművészeti főiskola két növendéke, fazekas lajos rendezőszakos és kende jános operatőr-szakos hallgató, akik „requiem,” című diploma-munkájukkal indulnak a versenyen.

a fesztiválon versenyen kívül levetítik kovács nándor „képek és emberek,” című érdekes szatirikus rövidfilmjét is.

az oberhauseni nemzetközi kisfilm-fesztivál zsürijébe meghívták herskó anna filmrendezőt./mti/

Zsuzsi

-1-

bb. 2. róák segítik a növényvédelmi szolgálat munkáját

vid ká/sk/gy/La

1965. február 5.

éheznek a baranyai róák. számukra ez a legkritikusabb időszak, amikor nehezen találják táplálékot a mezőkön. más években ilyenkor a falusi baromfiudvarokat szokták látogatni, a mostani télen a táplálékszerzés veszélytelenebb módját választották: mezei egerekkel élnek. a határban ugyanis naponta legalább 150-200 lánc talpas traktor dolgozik, s a harminc-negyven centiméter mélyen szántó ekék sorra kifordítják az egerfészkeket. a róák észrevették ezt és nyomába szegődtek a traktoroknak. a tenkes lábánál dolgozó hartmann Antal lánc talpas traktorát például esetenként nyolc-tíz róka is szokta követni. de alig van most olyan traktoros a megyében, akinek ne volnának állandó „törzsvendégek”, az okos állatok pontosan tudják, mikor indul hajnalonként a gép, s amint dübörögni kezd, máris előbujnak és beállnak a friss barázdába. egy-egy róka naponta egy kiló egeret is elfogyaszt, tehát számottevő hasznot hajt a mezőgazdaságnak./mti/

bb. 3. 100 000 kép - husz év története a nemzeti múzeumban - magyar emlékkiállítás auschwitzban

i ol/gk/gy/fm

1965. február 5.

a magyar nemzeti múzeumban szakipari munkások dolgoznak az áprilisban nyitló felszabadulási emlékkiállítás helyiségeiben. rövidesen befejezik a munkálatokat, s átadják a termeket a múzeumi kiállításrendező csoport szakembereinek, akik hozzálátanak a legújabbkori történeti múzeum reprezentatív tárlata gazdag anyagának elrendezéséhez.

- hat teremben rendezzük meg a kiállítást - mondotta gerelyes ede múzeumigazgató az mti munkatársának. - három teremben a felszabadulás előtti és az azt követő évek politikai történetével foglalkozó anyagokat sorakoztatjuk fel, a többiekben pedig az iparban, a mezőgazdaságban, a kulturális és szociális területen elért eredményeket mutatjuk be. kétezeröttszáz fotó, mintegy 500 iratkópia és félezernyi különböző tárgyi emlék, valamint több világító térkép és nagy dioráma, csaknem 100 makett, szobor és egyéb képzőművészeti alkotás szemlélteti a kiállítás mondanivalóját.

/folyt. köv./

-2-

Laci

bb. 3. / 100 000 kép... 1. folyt./ gy

- a tárlaton intézményünk és a magyar távirati iroda több mint 100 000 darabos képanyagának legkevesebbé ismért példányait mutatjuk be, valamint a fajüldözéssel és a német fasiszták magyarországi tevékenységével összefüggő nyugati publikációkat, hazai dokumentumokat.

- külön termet szentelünk a szocialista államszervezet, a tanácsszervek, a népfront történetének. modern technikai módszereket alkalmazunk: félautomata és automatagépek, diavetítők, örökszalagos filmvetítők könnyítik meg az idézett korszak felvenítését.

- nagy dokumentációs anyaggal nyitjuk meg 1965. április 15-én a magyar emlékkiállítást auschwitzban. a haláltábor felszabadulásának 20. évfordulójára nemzetközi kiállítást rendeznek auschwitzban./mti/

bb. 4. naponta 15 vagon szabolcsi jonathán „utazik”, a főváros és az iparvidékek piacaira

vid ká/tr/gy/La

1965. február 5.

a gazdag szabolcsi almatermésből jelenleg is naponta 15 vagonnal szállítanak a főváros és az iparvidékek piacaira. a nyíregyházi gyümölcskombinát még soha sem dolgozott fel annyi gyümölcsöt, mint ebben a gazdasági évben. a termelőszövetkezetektől csaknem két és félezer vagon kiváló minőségű téli almát vásároltak fel és tároltak tavaszra. volt olyan nap, amikor több mint 100 vagon almát kellett fogadniok. hogy győzzék a munkát és az alma minőségi veszteség nélkül kerüljön hűtőházakba, a korszerű manipulációs gépsorok mellett 1 500 ügyeskezü asszonyt és leányt foglalkoztattak. eddig 1 900 vagon gyümölcs hagyta el a tárolóhelyet, többnyire export minőségben. a számítások szerint a következő hetekben is minden nap tíz-tizenöt almával megrakott vasúti vagon indítanak utnak nyíregyházáról, március végéig lesz friss szabolcsi alma a piacokon./mti/

Laci

-3-

bb. 5. négy új hadtörténeli kötet a zrínyi katonai kiadónál a felszabadulás jubileumára

i tf/gy/fm

1965. február 5.

a zrínyi katonai kiadó a felszabadulás 20. évfordulója alkalmából négy jubileumi kötetet bocsát közre. a napokban hagyta el a sajtót „a magyarországi felszabadító hadműveletek 1944-1945., című könyv. a szovjet szerzői kollektíva műve „a nagy honvédő háború története 1941-1945., című hatkötetes sorozat negyedik és ötödik kötetének egy-egy fejezetét foglalja magában.

„a szovjet hadsereg felszabadító harcai Magyarországon., címmel márciusban jelenik meg Tóth Sándor könyve, amely szovjet, román, bolgár és magyar hadműveleti okmányok s más dokumentumok felhasználásával készült.

a második világháborúban a fasizmus ellen harcoló magyar szabadságharcosoknak és partizánoknak állít emléket Harsányi János „a magyar szabadságharcosok a fasizmus ellen., című könyvében.

az 1. bolgár hadsereg 1945. évi dél-magyarországi felszabadító műveleteinek hadtörténeli monográfiáját írta meg Godó Ágnes „az 1. bolgár hadsereg harca magyar földön., című munkájában. a levéltári dokumentumok, sajtóközlemények és visszaemlékezések alapján összeállított könyv az első ilyen tárgyú tanulmány hadtörténeli irodalmunkban./mti/

bb. 7. megjelent az Egyetemisták új irodalmi és kritikai folyóirata

i fe/gk/gy/zs

1965. február 5.

tiszta szívetel címmel megjelent az eötvös Loránd tudományegyetem új irodalmi és kritikai folyóiratának első száma. a lap célja, hogy támogassa az egyetem fiataljainak irodalmi és kritikai szárnypróbálgatásait, alkotó tehetségük kibontakozását./mti/

Loránd

..

-4-

bb. 6. gazdag magtermés a bükk erdőségeiben

vid ká/tr/gy/La

1965. február 5.

a keletbükk állami erdőgazdaság nagy kiterjedésű fenyeveseiben, a Bükk hegységben, szin környékén, valamint az aggteleki karsztvidéken megkezdtek a fenyőtobozok gyűjtését. ezekből az idén mintegy 288 kilogramm magot pergetnek ki, amit a csemeteker-tekben ültetnek el. a bükk erdőkben egyébként minden magféle-ségből gazdag volt a termés. tölgy-makkból például 1400 mázsát szedtek össze. az idén első ízben gyűjtötték a Bükk hegységben őshonos bükkösökben makkot, eddig ugyanis természetes újlátból nevelték az értékes faanyagot adó fajtát. mintegy 30 mázsá bükkmakkot gyűjtöttek össze a csemeteker-tek számára.

az erdőségek között fekvő 39 csemeteker-ten 92 hektár területen összesen 17 millió különböző fajta facsemetét nevelnek. ez a mennyiség 1700 hektár erdősítéséhez elegendő./mti/

..

bb. 8. száztíz vaddisznót lőttek a külföldi vadászvendégek a Lábodi állami gazdaság rezervátumában

vid ká/tr/gy/La

1965. február 5.

a semogy megyei Lábod állami gazdaság nagy kiterjedésű, apró- és nagyvadakban gazdag rezervátumát nemcsak a szarvasbő-gés idején keresik fel szívesen a külföldiek, hanem a téli hónapokban is. a mocsaras területekkel tarkított rezervátum kedvelt tanyája a vaddisznóknak. az elmúlt év utolsó két hónapjában, s ez év januárjában a külföldi vadászvendégek gazdag zsákmányt ejtettek: 110 vaddisznót lőttek ki. volt olyan nap, amikor 25 vaddisznó is terítékre került. a legnagyobb vadkan agyara 21 centiméter hosszú volt./mti/

..

Loránd

-5-

bb 9. új motorvonat-pár budapest és belgrád között

i hbj/gg-lm vg

1965. február 5.

várhatóan az idén tovább növekszik Magyarország és Jugoszlávia között az idegenforgalom. Előreláthatólag a nyáron Budapesten át sok csehszlovák és lengyel turista is utazik Jugoszláviába, illetve fordított viszonylatban. Éppen ezért a két ország fővárosa között az eddiginél is jobb vasuti összeköttetést kell teremteni.

A magyar és jugoszláv vasutak megállapodtak abban, hogy május 30-tól, az új menetrendben egy új - harmadik - vonatpár is jár Budapest és Belgrád között. A magyar gyártmányú szerelvényen étkezési lehetőség is lesz.

A gyors motorvonat Budapestről reggel 6 óra 20 perccor indul a keleti pályaudvarról, 12 óra 50 perccor érkezik Belgrádba. Belgrádban jó utazási lehetőség nyílik Szófia és Isztambul felé az Isztambul expresszen és Athénbe a Hellász expresszen. Vissza Belgrádból 17 órakor indul, Budapestre 23 órakor érkezik. Az utasokat a keleti pályaudvaron csatlakozó vonatok várják: Drezda, Lipcse, Prága felé. /mti/

bb 10. nemzetközi tudományos együttműködéssel állapítják meg a Kárpátok környékén a fölkéreg szerkezetét

i tz/gg-lm vg

1965. február 5.

A Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia, Jugoszlávia és hazánk szakembereinek részvételével nagyarányú nemzetközi tudományos együttműködés kezdődik azzal a feladattal, hogy megállapítsák a fölkéreg szerkezetét a Kárpátok környékén. A geofizika korszerű eszközeivel, elsősorban szeizmikus módszerekkel több vonal mentén - például Ukrajna közepétől az Adriáig, Prágától az Alföld déli pereméig, a keleti tenger felé hazánkig húzható egyenes vonalban - térképezik fel a kéreg szerkezetét. A mérésekkel igyekeznek meghatározni egészen a Köpenyig, tehát 30-60 kilométeres mélységig az elsődleges cél ugyanis a kéreg és a köpeny közti határfelületnek, az úgynevezett Mohorovicic-szintnek a meghatározása és a vizsgálatba vont területek legészibb földtani felépítésének tisztázása.

Ilyen jelleggel ez a vizsgálat lesz az eddigi legnagyobb arányú nemzetközi tudományos munka. A konkrét együttműködés megkezdése előtti utolsó értekezletre a jövő héten utaznak el a magyar szakemberek Brnóba. /mti/

8. 15/a

- 6 -

Me

8. 55 Pm

bb 11. tizenkét éven aluli gyermek felügyelet nélkül csak mellékutvonalon kerékpározhat - a fővárosi bíróság kártérítési ítélete

i bc/gg-lm zs

1965. február 5.

Egy kilencéves gyermek kerékpározás közben elütött egy nőt a 12. kerületi Klára utcában. Az elgázolt gyalogos a baleseti sérülések következtében két hétig táppénzes állományban volt. Felépülése után beperelte a gyermek szüleit, és kérte, hogy kártérítésként, valamint megrongálódott ruházatának javítási és pótlási költségeit térítsék meg.

A fővárosi bíróság - a kresz rendelkezései alapján - megállapította: 12 éven aluli gyermek felügyelet nélkül csak mellékutvonalon kerékpározhat. Ha azonban a mellékutvonal - mint a Klára utca is - tejtős, itt is szükséges a felügyelet és a fokozott óvatosság. A szülők megsértették a felügyeleti kötelezettségüket, amikor a gyermeket kísérő nélkül engedték kerékpározni az utcában. A baleset bekövetkezéséhez azonban a gyalogos is hozzájárult, mert körültekintés nélkül haladt, s így nem vette idejében észre a kerékpár közeledését.

A bíróság megítélése szerint mindkét fél magatartása egyenlő arányban játszott közre a baleset bekövetkezésénél, s ezért úgy rendelkezett, hogy a kárt a gyalogos és a szülők fele-fele arányban viseljék. /mti/

bb 12. megnövekedett a Szabó Ervin központi könyvtár forgalma a 20. évforduló alkalmából

á áe/tné-lm fm

1965. február 5.

A fővárosi Szabó Ervin könyvtár központjában és 110 fiókjában egyetlen év alatt több mint 2,200.000 olvasó vette igénybe a különféle szolgáltatásokat. A felszabadulás óta - a könyvtárhálózat bővülésével párhuzamosan - csaknem tízszeresére növekedett a rendszeres könyvtárlátogatók, kölcsönzők száma. Növeli a könyvtárak népszerűségét az is, hogy például az elmúlt évben 1700 kiállítást tekinthettek meg a látogatók. Sikeres kiállítás volt többek között a 400 éves Shakespeare, a Madách, a Zrínyi, a Herman Ottó kiállítás, a Budapest fejlődését, vagy hazánk tájait szemléltető anyag.

A husz gyermekkönyvtárban jelentős értékű a tájékoztató munka. Népszerűek a különféle előadások, író-olvasó találkozók, filmvetítések, szavalóversenyek, irodalmi fejtörők, meseórák, könyvbarát-klubok: tavaly több mint 1300 ilyen rendezvény volt a 110 könyvtárban.

/folyt.köv./

Me

8. 25/a

- 7 -

9. 15 Csi

bb 9. új motorvonat-pár budapest és belgrád között

i nbj/gg-lm vg

1965. február 5.

várhatóan az idén tovább növekszik Magyarország és Jugoszlávia között az idegenforgalom. Előreláthatólag a nyáron Budapesten át sok csehszlovák és lengyel turista is utazik Jugoszlávia, illetve fordított viszonylatban. Éppen ezért a két ország fővárosa között az eddiginél is jobb vasúti összeköttetést kell teremteni.

A magyar és jugoszláv vasutak megállapodtak abban, hogy május 30-tól, az új menetrendben egy új - harmadik - vonatpár is jár Budapest és Belgrád között. A magyar gyártmányú szerelvényen étkezési lehetőség is lesz.

A gyors motorvonat Budapestről reggel 6 óra 20 perccor indul a keleti pályaudvarról, 12 óra 50 perccor érkezik Belgrádba. Belgrádban jó utazási lehetőség nyílik Szófia és Isztambul felé az Isztambul expresszen és Athénbe a Hellász expresszen. Vissza Belgrádból 17 órakor indul, Budapestre 23 órakor érkezik. Az utasokat a keleti pályaudvaron csatlakozó vonatok várják: Brezsa, Ljpcse, Prága felé. /mti/

bb 10. nemzetközi tudományos együttműködéssel állapítják meg a Kárpátok környékén a fölkéreg szerkezetét

i tz/gg-lm vg

1965. február 5.

A Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia, Jugoszlávia és hazánk szakembereinek részvételével nagyarányú nemzetközi tudományos együttműködés kezdődik azzal a feladattal, hogy megállapítsák a fölkéreg szerkezetét a Kárpátok környékén. A geofizika korszerű eszközeivel, elsősorban szeizmikus mérőeszközökkel több vonal mentén - például Ukrajna közepétől az Adriáig, Prágától az alföldi déli pereméig, a keleti tenger felé hazánkig húzható egyenes vonalban - térképezik fel a kéreg szerkezetét. A mérésekkel igyekeznek meghatolni egészen a képenyig, tehát 30-60 kilométeres mélységig, az elsődleges cél ugyanis a kéreg és a képeny közti határfelületnek, az úgynevezett Mohorovicic-szintnek a meghatározása és a vizsgálatba vont területek legésibb földtani felépítésének tisztázása.

Ilyen jelleggel ez a vizsgálat lesz az eddigi legnagyobb arányú nemzetközi tudományos munka. A konkrét együttműködés megkezdése előtti utolsó értekezletre a jövő héten utaznak el a magyar szakemberek Brnoba. /mti/

8.15/a

- 6 -

Me

bb 11. tizenkét éven aluli gyermek felügyelet nélkül csak mellékutvonalon kerékpározhat - a fővárosi bíróság kártérítési ítélete

i bc/gg-lm zs

1965. február 5.

Egy kilencéves gyermek kerékpározás közben elütött egy nőt a 12. kerületi Klára utcában. Az elgázolt gyalogos a baleseti sérülések következtében két hétig táppénzes állományban volt. Felépülése után beperelte a gyermek szüleit, és kérte, hogy kérésétvasztásáért, valamint megrongálódott ruházatának javítási és pótlási költségeit térítsék meg.

A fővárosi bíróság - a kresz rendelkezései alapján - megállapította: 12 éven aluli gyermek felügyelet nélkül csak mellékutvonalon kerékpározhat. Ha azonban a mellékutvonal - mint a Klára utca is - tejtős, itt is szükséges a felügyelet és a fokozott évatosság. A szülők megsértették a felügyeleti kötelezettségüket, amikor a gyermeket kísérel nélkül engedték kerékpározni az utcában. A baleset bekövetkezéséhez azonban a gyalogos is hozzájárult, mert körültekintés nélkül haladt, s így nem vette idejében észre a kerékpár közeledését.

A bíróság megítélése szerint mindkét fél magatartása egyenlő arányban játszott közre a baleset bekövetkezésénél, s ezért úgy rendelkezett, hogy a kárt a gyalogos és a szülők fele-fele arányban viseljék. /mti/

bb 12. megnövekedett a Szabó Ervin központi könyvtár forgalma a 20. évforduló alkalmából

á áe/tné-lm fm

1965. február 5.

A fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központjában és 110 fiókjában egyetlen év alatt több mint 2,200.000 olvasó vette igénybe a különféle szolgáltatásokat. A felszabadulás óta - a könyvtárhálózat bővülésével párhuzamosan - csaknem tízszeresére növekedett a rendszeres könyvtárlátogatók, kölcsönzők száma. Növeli a könyvtárak népszerűségét az is, hogy például az elmúlt évben 1700 kiállítást tekinthettek meg a látogatók. Sikeres kiállítás volt többek között a 400 éves Shakespeare, a Madách, a Zrínyi, a Herman Ottó kiállítás, a Budapest fejlődését, vagy hazánk tájait szemléltető anyag.

A husz gyermekkönyvtárban jelentős értékű a tájékoztató munka. Népszerűek a különféle előadások, író-olvasó találkozók, filmvetítések, szavaleversenyek, irodalmi fejtörők, meseórák, könyvbarát-klubok: tavaly több mint 1300 ilyen rendezvény volt a 110 könyvtárban.

/folyt.köv./

Me

8.25/a

- 7 -

9.15
Csi

bb 9. új motorvonat-pár budapest és belgrád között

i hbj/gg-lm vg

1965. február 5.

várhatóan az idén tovább növekszik Magyarország és Jugoszlávia között az idegenforgalom. előreláthatólag a nyáron budapestre át sok csehszlovák és lengyel turista is utazik Jugoszláviába, illetve fordított viszonylatban. éppen ezért a két ország fővárosa között az eddiginél is jobb vasúti összeköttetést kell teremteni.

a magyar és jugoszláv vasutak megállapodtak abban, hogy május 30-tól, az új menetrendben egy új - harmadik - vonatpár is jár budapest és belgrád között. a magyar gyártmányú szerelvényen étkezési lehetőség is lesz.

a gyors motorvonat budapestről reggel 6 óra 20 perckor indul a keleti pályaudvarról, 12 óra 50 perckor érkezik belgrádba. belgrádban jó utazási lehetőség nyílik szófia és isztanbul felé az isztambul expresszen és athénbe a hellász expresszen. vissza belgrádból 17 órakor indul, budapestre 23 órakor érkezik. az utasokat a keleti pályaudvaron csatlakozó vonatok várják orosz, lipcse, prága felé./mti/

bb 10. nemzetközi tudományos együttműködéssel állapítják meg a kárpátok környékén a földkéreg szerkezetét

i tz/gg-lm vg

1965. február 5.

a szovjetunió, Lengyelország, csehszlovákia, Jugoszlávia és hazánk szakembereinek részvételével nagyarányú nemzetközi tudományos együttműködés kezdődik azzal a feladattal, hogy megállapítsák a földkéreg szerkezetét a kárpátok környékén. a geofizika korszerű eszközeivel, elsősorban szeizmikus mérészekkel több vonal mentén - például Ukrajna közepétől az Adriáig, Prágától az alföld déli pereméig, a keleti tengeri határig - húzható egyenes vonalban - térképezik fel a kéreg szerkezetét. a mérésekkel igyekeznek meghatolni egészen a köpenyig, tehát 30-60 kilométeres mélységig. az elsődleges cél ugyanis a kéreg és a köpeny közti határfelületnek, az úgynevezett Mohorovicic-szintnek a meghatározása és a vizsgálatba vont területek legészibb földtani felépítésének tisztázása.

ilyen jelleggel ez a vizsgálat lesz az eddigi legnagyobb arányú nemzetközi tudományos munka. a konkrét együttműködés megkezdése előtti utolsó értekezletre a jövő héten utaznak át a magyar szakemberek Brnóba./mti/

8.15/a

8.55

- 6 -

me

bb 11. tizenkét éven aluli gyermek felügyelet nélkül csak mellékutvonalon kerékpározhat - a fővárosi bíróság kártérítési ítélete

i bc/gg-lm zs

1965. február 5.

egy kilencéves gyermek kerékpározás közben elütött egy nőt a 12. kerületi Klára utcában. az elgázolt gyalogos a baleseti sérülések következtében két hétig táppénzes állományban volt. felépülése után beperelte a gyermek szüleit, és kérte, hogy károsítottságát, valamint megrongálódott ruházatának javítási és pótlási költségeit térítsék meg.

a fővárosi bíróság - a kresz rendelkezései alapján - megállapította: 12 éven aluli gyermek felügyelet nélkül csak mellékutvonalon kerékpározhat. ha azonban a mellékutvonal - mint a Klára utca is - tejtűs, itt is szükséges a felügyelet és a fokozott évatosság. a szülők megsértették a felügyeleti kötelezettségüket, amikor a gyermeket kísérő nélkül engedték kerékpározni az utcában. a baleset bekövetkezéséhez azonban a gyalogos is hozzájárult, mert körültekintés nélkül haladt, s így nem vette idejében észre a kerékpár közeledését.

a bíróság megítélése szerint mindkét fél magatartása egyenlő arányban játszott közre a baleset bekövetkezésénél, s ezért egy rendelkezett, hogy a kárt a gyalogos és a szülők fele-fele arányban viseljék./mti/

bb 12. megnövekedett a Szabó Ervin központi könyvtár fergalma a 20. évforduló alkalmából

á áe/tné-lm fm

1965. február 5.

a fővárosi Szabó Ervin Könyvtár központjában és 110 fiókjában egyetlen év alatt több mint 2,200.000 olvasó vette igénybe a különféle szolgáltatásokat. a felszabadulás óta - a könyvtárhálózat bővülésével párhuzamosan - csaknem tízszeresére növekedett a rendszeres könyvtárlátogatók, könyvkölcsönzők száma. növeli a könyvtárak népszerűségét az is, hogy például az elmúlt évben 1700 kiállítást tekinthettek meg a látogatók. sikeres kiállítás volt többek között a 400 éves Shakespeare, a Madách, a Zrínyi, a Herman Ottó kiállítás, a Budapest fejlődését, vagy hazánk tájait szemléltető anyag.

a husz gyermekkönyvtárban jelentős értékű a tájékoztató munka. népszerűek a különféle előadások, író-olvasó találkozók, filmvetítések, szavaleresenyek, irodalmi fejtörők, meseórák, könyvbarát-klubok: tavaly több mint 1300 ilyen rendezvény volt a 110 könyvtárban.

/folyt.köv./

me

8.25/a

9.15

- 7 -

bb 12. /magnövekedett... 1. folyt./-lm

a felszabadulás 20. évfordulójának közeledtével magnövekedett a központi könyvtár budapesti-gyűjteményének munkája: nagymértékben fellendült az érdeklődés a különféle helytörténeti kérdések iránt. telefonon, levélben és személyesen naponta tömegesen kérnek tájékoztatást a főváros történetének különböző részleteiről: például az egykori beszkárt, a ganzmávas gyár, az állatkert múltjáról, a várbeli ásatásokkal kapcsolatos adatokról, a volt new-yorki kávéház és az első budapesti színházi előadás történetéről. /mti/

bb 13. újabb vállalatokkal, kezdeményezésekkel köszöntik a fiatalok a felszabadulás 20. évfordulóját

i di/mé-lm zs

1965. február 5.

fővárosszerte újabb vállalatokkal, kezdeményezésekkel gazdagodott az elmúlt napokban a felszabadulás 20. évfordulójának köszöntésére kibontakozott ifjúsági munkaverseny. a ganzmávas három jelentős szállítási kötelezettség teljesítése fölött vállaltak védnökséget a fiatalok. egyebek között segítenek a gazdasági vezetőknek a szervezési feladatok megoldásában az anyagellátás folyamatossá tételében, hogy határidőre jóminőségű motorvonatok, mozdonyok, illetve ériáskompresszorok érkezzenek meg egyiptomba, Lengyelországba és kazincbarcikára.

a 19. kerület üzeimben 25 új ifjúsági brigád megalakítását vállalták a kiszisták. így 135-re nő kispeszen a fiatalok munkacsapatának száma. a szellőző művekben ifjú műszakiak részvételével társadalmi munkában megvizsgálják, hogy a műhelyben hol lehetne ésszerűsítésekkel, illetve kisebb beruházásokkal gépesíteni a fizikai munkát. a magyar hajó- és daru-gyárban 50 000 normaóra megtakarítását határozták el a kiszisták.

az üzemekben, hivatalokban és más intézményekben a következő hetekben folytatódik az ifjú kommunisták taggyűléseinek és más összejöveteleinek sorozata. a kisz 6. kongresszusa határozatainak szellemében mindenütt felméri, milyen területeken kamatoztathatják még eredményesebben a fiatalok segítő-készségét. /mti/

8.556/a

- 8 -

10.00 *cei*

Mla

bb 14. hetven vagon házinyulhus exportra

i sz/tné szb vg

1965. február 5.

dus fehérjetartalmu, könnyen emészthető husáért az ingyencfalatok közé tartozik a házinyul, de mivel a hazai vásárlók körében nem túl nagy a kereslet a terimpex exportálja. a vállalat kezdeményezésére az ország különböző részén sok szakcsoport kezdte meg a házinyul-tenyésztést. ehhez szakfilmekkel és ötvenezer példányban megjelent tájékoztató füzetrel nyújt segítséget, szaktanácsot a terimpex azoknak a többnyire idős, nyugdíjas embereknek, akik ilyen módon külön kereset lehet jutnak.

a vágott nyul exportja az utóbbi két évben lendült fel, a vállalat tavaly már 70 vagonnal tudott szállítani olaszországba, németországba, svajcába. ebben az évben is több mint félmillió nyul exportjára számítanak. a külkereskedelmi vállalat szeretné megszüntetni az export idényjellegét, ezért megállapodást kötött a termelő és átvevő szervekkel, hogy két forintos idényfelárat fizetnek a február 1 és május 31-e között átadott minden egyes nyulért. /mti/

bb 15. a szakszervezeti választások félidején

i tz/gg szb -cz

1965. február 5.

félidőnöz érkeztek a szakszervezeti választások. az év első két hónapjában körülbelül hárommillió szervezett dolgozó 148 000 bizalmi, 6 700 műhelybizottságot, 4 600 társadalombiztosítási bizottságot, 3 000 társadalmi bíróságot, 1 700 üzemi tanácsot és 7 500 szakszervezeti bizottságot választ. összesen 300 000 dolgozó kap tehát funkciót munkatársaitól, de ha a munkabizottságok tagjait is hozzászámítjuk, a választások után körülbelül félmillió ember képviseli majd dolgozó-társait a különböző szakszervezeti szervezetekben. a választások csak a most kevésbé tevékeny építőiparban és - a vizsgákra való tekintettel - az egyetemi és főiskolai pedagógusok körében húzódnak át márciusra is.

első menetben mindenütt a legalsó szintű szervezetet választják meg, s azután fokozatosan az egyre magasabbakat. eddig a bizalmiaknak már több mint 85 százalékát, a műhelybizottságoknak pedig körülbelül 65 százalékát választották meg. a választási kampánynak ezek az első aktusai érthető okokból főleg a nagyvállalatoknál vannak még folyamatban, ahol nagyobb munka a választások lebonyolítása. a kisebb létszámú munkahelyeken viszont már a szakszervezeti bizottságok választása is megkezdődött.

/folyt. köv./
3.00/a

10.00 *cei*

- 9 -

Mla

bb 15. /a szakszervezeti... 1. folyt./- szb

az idei választások a demokratizmus erősödését mutatják. sokhelyütt már a jelölőlísták is élénk viták után születtek meg, s a vitában igen erőteljesen vettek részt a jelölőlíbizottságon kívül álló dolgozók is. és még így is sok jelölt vészett el a szavazáson. az eddigiek szerint ugyanis a régi „személyi állományok”, átlagosan 15-25 százaléka cserélődik ki a mostani szakszervezeti választásokon. /mti/

bb 16. téli körte - tavasszal

i le szb ká

1965. február 5.

az ország nagyüzemi körteültetvényeinek 80 százalékán téli körtét termesztenek, a téli hónapokban mégsem lehet kapni ezt a gyümölcsöt. ennek oka, hogy a kora ősszel érő téli körtét eddig nem tudták tartósan tárolni, s ezért nagy többségét már november végéig forgalomba kellett hozni.

a kertészeti és szőlészeti főiskolán évek óta kísérleteznek a körte téli tárolásával. bebizonyították: a körte korai romlását az okozta, hogy ugyanolyan technológia szerint tárolták, mint az almát, pedig a két különböző gyümölcsnek ezen a téren is eltérnek az igényei. azután hosszas kísérletekkel pontosan megállapították a tárolóhelyiség optimális hőmérsékletét és páratartalmát. ezt még kiegészítették a széndioxid-dúsításának egy igen egyszerű módszerével: a gyümölcsöt műanyag-fóliából készült tasakokba zárták.

a főiskola „miniatűr”, hűtőházában 25 mázsányit tárolnak a hat legelterjedtebb téli körte-fajtából. most, február elején valamennyi gyümölcs teljesen hibátlan és megfelelő hőmérséklet és levegőösszetétel mellett májusig is eltartható 1 százaléknál kisebb veszteséggel. az új tárolási technológia gyakorlati alkalmazása tehát lehetővé teszi majd, hogy a gyümölcsben legszegényebb télvégi, tavasz-eleji időszakban kerüljön az üzletkebe a télikörte, s hogy ugyanabban az időben exportáljuk is ezt a külföldön is keresett gyümölcsöt. /mti/

9.07/a

- 10 -

10 40 P₂

P₂

bb 18. továbbfejlesztik a terhesgondozást - fokozott figyelemmel kísérik az egészséges csecsemők sorsát

i ms/gk szb zs

1965. február 5.

dr. vadas zoltán, az egészségügyi minisztérium anya- és gyermekvédelmi főosztályának vezetője tájékoztatta az mti munkatársát a terhesgondozás továbbfejlesztésére és a csecsemőhalálozás csökkentésére vonatkozó elgondolásokról.

- az egészségügyi szolgálat arra törekszik, hogy létszám-emelés, költséges beruházások nélkül is továbbfejlessze a terhesgondozásban eddig elért eredményeket. erre a célra fokozottan igénybe kívánjuk venni a kettősen ki nem használt szülőotthonokat. jelenleg ugyanis a szakorvosok átlag, vezetett, 15 ágyasnál nagyobb szülőotthonok kihasználtsága 80, a kisebbeké pedig mindössze 50 százalékos. a tervek szerint az otthonokban a veszélyeztetett terheseket helyezük el. így többek között olyanok is szülőotthonba kerülhetnek majd rövidebb-hosszabb idejű kezelésre, akik magas vérnyomásban vagy lábvizényőben szenvednek - s bár otthon is kezelhetőek, - de például diétás szempontból sokkal megnyugtatótt intézeti kezelésük. még inkább erre törekszünk súlyosabb terhességi szövődmények esetében. az idejében alkalmazott intézeti kezeléssel nemcsak a vetélés veszélye hátritható el, hanem még a megindult koraszülést is fel lehet függeszteni. a sok terhességi szövődményt okozó mérgező, toxemiás esetek szülőotthoni elhelyezése ugyancsak elősegíti, hogy az ilyen anyák is baj nélkül kihordják magzatukat és egészséges gyermeknek adjanak életet. megőrössük annak módját, hogy a szülészeti osztályokon is elhelyezzünk bizonyos számú, intézeti kezelésre szoruló veszélyeztetett terhest.

- a terhes nők védelmében az eddiginél sokkal szélesebb körre terjesztjük ki a mozgó szakorvosi szolgálat ~~szolgálat~~ szakorvosainak konzultációs tevékenységét. ugyanakkor ezen a szaktanácsadáson előzetes szűrést vezetünk be: csak olyan terhesek jelennek majd meg a szakorvos előtt, akiknek vizsgálatát a körzeti orvos szükségesnek tartja.

- kiterjedtebb lesz a terhesgondozásban részesülők vérvizsgálata is. általánossá tesszük az rh összeférhetlenség vizsgálatát, amely ma még néhány megyében nem valósult meg. távolabbi törekvésünk az, hogy ezt a vizsgálatot valamennyi terhes nőnél elvégezzék, tehát azoknál is, akik meg kívánják szaktítani terhességüket. ez a megelőzés szempontjából rendkívül jelentős. az rh összeférhetlenség miatt ugyanis az anyai vérben ellenanyagok termelődnek ki, amelyeknek mennyisége az egymást követő terhességek során növekszik és súlyos veszélyezteteti a magzat egészségét vagy életét. /folyt.köv./

9.08/Lm

- 11 -

10 45 P₂

P₂

bb 18. /továbbfejlesztik... 1. folyt./- szb

az úgynevezett terhességi vérszegénység felismerése és gyógyítása céljából egyre több helyen bevezetjük a vörös vérsajt és hemoglobín-vizsgálatokat is.

- bár a csecsemőhalálozás arányszáma tovább csökkent: 1963-ban 1000 élveszülöttre 43 halálozás jutott, mégsem lehetünk az eredményekkel elégedettek. elgondolkoztató például, hogy az egy hónapnál idősebb, egészséges, érett magzatként világra jött gyermekekre jut az 1 éves aluli halálozás majdnem 50 százaléka. ez arra mutat, hogy nem minden esetben megfelelő még az egészségesen világra jött csecsemők gondozása, sok kis életet vesz el a helytelen öltöztetésből, légúti fertőzésekkel eredő tüdőgyulladás, hurutos megbetegedés, stb. az eddiginél jobban figyelemmel kívánjuk kísérni a kórházakban egészségesen elbocsátott újszülöttek sorsát, fokozzuk a szülők között az egészségügyi felvilágosítást és a védőnői hálózat feladatává tesszük, hogy különösen az egészségügyi intézményektől távolabb élő lakosság körében többször ellenőrizzék a csecsemők egészségi állapotát. /mti/

bb 17. hatszáz egyetemistát és főiskolást „taníttatnak”, a termelészövetkezetek

i le szb ká

1965. február 5.

minden harmadik diák társadalmi ösztöndíjas az agrárfelsőoktatási intézményekben. a legtöbb hallgatót, szám szerint csaknem 600-at a termelészövetkezetek „taníttatnak”, a leendő mezőgazdasági és kertész-mérnökökön kívül mintegy 100 mezőgazdasági gépészmérnök- és állatorvostanhallgatóval is szerződést kötöttek, hogy tanulmányaik befejezése után néhány évig a termelészövetkezetben dolgoznak. az állami gazdaságoknak több mint 400 ösztöndíjasuk van, 600 hallgató pedig a tanácsokkal, illetve különböző mezőgazdasági jellegű üzemmel és intézménnyel szerződött.

a nyolc agrárfelsőoktatási intézmény közül az agrártudományi egyetem mezőgazdasági gépészmérnöki karán a legnagyobb - 44 százalékos - a társadalmi ösztöndíjasok aránya. nem sokkal kevesebb az ösztöndíjasok száma a kertészeti és szőlészeti főiskolán sem, ahonnan csak az állami gazdaságok 100 előre „szerződött”, fiatal szakembert várnak. a mezőgazdasági jellegű egyetemek és főiskolák utolsó, negyedik illetve ötödik évfolyamán összesen 450-en kapnak társadalmi ösztöndíjat, - ennyien kezdik meg az idén munkájukat a tanulmányikat segítő gazdaságokban és intézményekben. /mti/

9.35/a

10⁴⁵ P₂

- 12 -

PK

bb 19. új csúcseredmény budapesten az ifjúság a szocializmusért-mozgalomban

i di/hné-lm zs

1965. február 5.

új csúcseredmény született a fővárosban az ifjúság a szocializmusért-mozgalomban. a kisz budapesti bizottságánál most elkészített statisztika adatai szerint 1964-ben minden eddiginél több, összesen 184-378 fiatal, a jelentkezők 92.6 százaléka teljesítette az élet különböző területein, munkában, tanulásban, művelődésben és sportban az ifjúsági szövetség által meghirdetett mozgalom követelményeit. az elmúlt négy évben több mint 60 000-rel növekedett azoknak a budapesti diákoknak, ifjúságoknak és fiatal értelmiségieknek a száma, akik eleget tettek önként vállalt kötelezettségeiknek.

tavaly az üzemekben és a középiskolákban teljesítették a legtöbben a követelményeket, s különösen nagy volt az érdeklődés a 20 éven aluliak körében. közülük csaknem 107 000-ren „vizsgáztak”, sikerrel. /mti/

bb 21. marosi iszap külföldre

vid lk-lm ki

1965. február 5.

több tudományos kutatóintézetünkben végzett vizsgálatok már korábban megállapították, hogy makó környékén a maros iszapja gyógyhatású. radioaktivitása, vegyi és fizikai összetétele alapján gyógyhatás tekintetében felveszi a versenyt más kitűnő hazai, sőt hírneves külföldi gyógyiszapokkal is. hazánkban például a szegedi fürdők és hőforrás vállalat gyógyszerlegében huzamos idő óta eredményesen alkalmazzák mozgásszervi betegségekben szenvedők gyógykezelésére.

a marosi iszap jó híre eljutott határainkon túlra is és számos országból érdeklődnek iránta. ennek alapján az idén megkezdték a makói marosi iszap exportját, s a napokban utnak indították az első kisebb iszapszállítmányt kanadába és ausztráliába. az idén előreláthatólag 30 000 kiló marosi iszap exportjára nyílik lehetőség. /mti/

9.40/a

10⁴⁵ P₂

- 13 -

PK

bb 18. /továbbfejlesztik... 1. folyt./- szb

az ugynevezett terhességi vérszegénység felismerése és gyógyítása céljából egyre több helyen bevezetjük a vörös vérsajt és hemoglobín-vizsgálatokat is.

- bár a csecsemőhalálozás arányszáma tovább csökkent: 1963-ban 1000 élveszülöttre 43 halálozás jutott, mégsem lehetünk az eredményekkel elégedettek. elgondolkoztató például, hogy az egy hónapnál idősebb, egészséges, érett magzatként világrajött gyermekekre jut az 1 éves aluli halálozás majdnem 50 százaléka. ez arra mutat, hogy nem minden esetben megfelelő még az egészségesen világrajött csecsemők gondozása, sok kis életet vesz el a helytelen öltöztetésből, légutó fertőzésekkel eredő tüdőgyulladás, hurutos megbetegedés, stb. az eddiginél jobban figyelemmel kívánjuk kísérni a kórházakban egészségesen elbocsátott újszülöttek sorsát, fokozzuk a szülők között az egészségügyi felvilágosítást és a védőnői hálózat feladatává tesszük, hogy különösen az egészségügyi intézményektől távolabb élő lakosság körében többször ellenőrizzék a csecsemők egészségi állapotát. /mti/

bb 17. hatszáz egyetemistát és főiskolást „taníttatnak”, a termelőségvetkezetek

i le szb ká

1965. február 5.

minden harmadik diák társadalmi ösztöndíjas az agrárfelsőoktatási intézményekben. a legtöbb hallgatót, szám szerint csaknem 600-at a termelőségvetkezetek „taníttatnak”, a leendő mezőgazdasági és kertész-mérnökökön kívül mintegy 100 mezőgazdasági gépészmérnök- és állatorvostanhallgatóval is szerződést kötöttek, hogy tanulmányaik befejezése után néhány évig a termelőségvetkezetben dolgoznak. az állami gazdaságoknak több mint 400 ösztöndíjasuk van, 600 hallgató pedig a tanácsokkal, illetve különböző mezőgazdasági jellegű üzemmel és intézménnyel szerződött.

a nyolc agrárfelsőoktatási intézmény közül az agrártudományi egyetem mezőgazdasági gépészmérnöki karán a legnagyobb - 44 százalékos - a társadalmi ösztöndíjasok aránya. nem sokkal kevesebb az ösztöndíjasok száma a kertészeti és szőlészeti főiskolán sem, ahonnan csak az állami gazdaságok 100 előre „szerződött”, fiatal szakembert várnak. a mezőgazdasági jellegű egyetemek és főiskolák utolsó, negyedik illetve ötödik évfolyamán összesen 450-en kapnak társadalmi ösztöndíjat, - ennyien kezdik meg az idén munkájukat a tanulmányikat segítő gazdaságokban és intézményekben. /mti/

9. 35/a

- 12 -

10⁴⁵ P₂

Mk

bb 19. új csúcseredmény budapesten az ifjúság a szocializmusért-mozgalomban

i di/nmé-Lm zs

1965. február 5.

új csúcseredmény született a fővárosban az ifjúság a szocializmusért-mozgalomban. a kishungári bizottságánál most elkészített statisztika adatai szerint 1964-ben minden eddiginél több, összesen 184-378 fiatal, a jelentkezők 92.6 százaléka teljesítette az évet különböző területein, munkában, tanulásban, művelődésben és sportban az ifjúsági szövetség által meghirdetett mozgalom követelményeit. az elmúlt négy évben több mint 60 000-rel növekedett azoknak a budapesti diákoknak, ifjúságoknak és fiatal értelmiségieknek a száma, akik eleget tettek önként vállalt kötelezettségeiknek.

tavaly az üzemekben és a középiskolákban teljesítették a legtöbben a követelményeket, s különösen nagy volt az érdeklődés a 20 éven aluliak körében. közülük csaknem 107 000-en „vizsgáltak”, sikerrel. /mti/

bb 21. marosi iszap külföldre

vid lk-lm ki

1965. február 5.

több tudományos kutatóintézetünkben végzett vizsgálatok már korábban megállapították, hogy makói környékén a marosi iszapja gyógyhatású. radioaktivitása, vegyi és fizikai összetétele alapján gyógyhatás tekintetében felveszi a versenyt más kitűnő hazai, sőt hírneves külföldi gyógyiszapokkal is. hazánkban például a szegedi fürdők és hőforrás vállalat gyógyszerlegében huzamos idő óta eredményesen alkalmazzák mozgásszervi betegségekben szenvedők gyógykezelésére.

a marosi iszap jó híre eljutott határainkon túlra is és számos országból érdeklődnek iránta. ennek alapján az idén megkezdtek a makói marosi iszap exportját, s a napokban utnak indították az első kisebb iszapszállítmányt kanadába és ausztráliába. az idén előreláthatólag 30 000 kiló marosi iszap exportjára nyílik lehetőség. /mti/

9.40/a

- 13 -

10⁴⁵ P₂

Mk

bb 20. tari jános, a szegedi szabadtéri játékok igazgatója az 1965. évi program előkészületeiről

vid tné szb fm

1965. február 5.

a szegedi szabadtéri játékok igazgatóságán befejezéshez közelednek az idei nyári program előkészítő tárgyalásai. mint tari jános, a játékok igazgatója az mti munkatársának elmondotta, a művészeti vezetők már többször tanácskoztak és helyszíni szemléken vitatták meg a színvonal növelésére vonatkozó javaslatokat. csaknem teljesen kialakult már az 1965. évi program is. a tervek szerint a játékokat július 24-én nyitják meg. az ezt követő egy hónap alatt 16 előadást tartanak a fogadalmi templom és az egyetemi épületek által övezett téren. az ünnepi heteket ezúttal is erkel operával nyitják meg. kiváló szereposztásban mutatják majd be a bánk bánt, amelynek szabadtéri előadásához 1962-ben már sok hasznos tapasztalatot szereztek itt. ismét műsorra tűzik a játékok egyik hagyományos darabját, az ember tragédiáját. a nagy magyar klasszikus mű új rendezésben, új szereposztással, új díszletekkel kerül majd a közönség elé.

a játékok igazgatója a továbbiakban arról szőtt, hogy az eddigi tapasztalatok szerint a nagy tömegeket mozgóató népszerű olasz operák különösen közkedveltek a játékok közönsége előtt. az eddig itt színrehozott verdi operák után az idén puccini művet láthatnak majd a szegedre érkező vendégek. a harmincas években szegeden már nagy sikerrel játszott turandot előreláthatólag most még hatásosabb, magasabb színvonalú előadásban kerül bemutatásra. az opera főbb szerepeiben három neves külföldi művésszel ismerkedhetik meg a közönség, valószínűleg olyanokkal, akik eddig még egyszer sem vendégszerepeltek a szegedi szabadtéri játékokon. a játékok negyedik bemutatójáról még nem döntöttek. lehetséges az is, hogy a négy, többször előadásra kerülő produkción kívül még egy nagyszabású zenekari koncertesttel bővíti a műsor.

az ünnepi hetek idején a dóm-téri előadásokon kívül számos más érdekes sport- és kulturális esemény várja a szegedre látogatókat. bizonyára sokan tekintik majd meg a különféle kiállításokat, az ujszegedi liget színpadon rendezendő művészeti előadásokat és a fogadalmi templomban sorrakerülő orgonahangversenyeket.

tari jános elmondotta, hogy a művészeti program, a változatos szórakozási lehetőségek iránt bel- és külföldön máris nagy az érdeklődés. francia diákok nagyobb csoportja, angol turisták jelezték a közeljövőben, hogy július 24. után néhány napra ellátogatnak majd szegedre. /folyt.köv./

9.45/a

10° cse!

- 14 -

PKK

bb 20. /tari jános... 1. folyt./- szb

a tavalyinál több vendéget várnak jugoszláviából. számítanak arra, hogy az ibusz közreműködésével hazánkba, elsősorban a balaton partjára érkező külföldi csoportok tagjai nyaralójukat megszakítva egy-egy este ellátogatnak majd a szegedi szabadtéri játékok előadásaira is. több nyelven adniak majd ki tartalmai ismertetőt a bemutatásra kerülő produkciókról. /mti/

bb 23. kiskazán etázs fűtéshez

vid lk szb ki

1965. február 5.

az őszi budapesti mezőgazdasági kiállításon érdeklődést keltett a győri lakatos ktsz új gyártmánya, a kislakások, családi házak központi fűtéséhez alkalmas kazán. a hengerelt lemezből készített, kettős falu kazán nemsokkal nagyobb a közönséges vaskályhánál és akár a pincében, akár az előszobában elhelyezhető. a bármely fajta hazai szénrel, brikettel vagy kokszal fűthető kazán a hozzákapcsolt radiátorokban 80 liter melegvizet áramoltat. a mintapéldány alapos kipróbálása után most megkezdtek a kiskazán gyártását. tervezik nagyobb típus kialakítását is, amellyel négy szobát és a hozzá tartozó helyiségeket lehet majd fűteni. /mti/

bb 24. kétszáz ezer májlibát értékesítettek a bács megyei libatömők

vid ká/tr szb ká

1965. február 5.

bács megye libatenyésztő körzeteiben befejeződött a hízalási idény. a termelőszövetkezetek és a háztáji gazdaságok a tervezettnél többet, összesen 209 000 kövér libát értékesítettek. a legtöbb szárnyast az országoshírű libatömő vidékeken, kiskunfélegyházán és környékén vásárolták fel. kiskunfélegyházán a tsz-ek közös telepén „gépesítették”, a libahízalást. a jól bevált pedálos-tömőgéppel percenként két libát tömnek meg. a telepről a napokban küldik el az utolsó kövér liba szállítmányt. összesen 3 000 hízott szárnyast értékesítettek. /mti/

9.50/a

10° cse!

- 15 -

PKK

bb 22. májusban megnyílik síófokon a szolgáltató kombinát

vid lk-lm ki

1965. február 5.

a somogy megyei kisipari szövetkezetek nagy gondot fordítanak a balatonparti szolgáltatóhálózat fejlesztésére. balatonföldváron fodrázskombinát, balatonellen és balatonmárián pedig javító és szolgáltató üzlet épült. balatonellen már befejezték a csónakkészítő és javító építését. májusban adják át rendeltetésének síófokon a szolgáltató kombinátot. ebben férfi és női fodrászat, kozmetikai részleg, ruha és cipőbolt, háztartási gép, rádió és televízió javítórészleg, valamint fényképész kap majd helyet./mti/

bb 27. balett-táncos - faágból - a természettel „közösen”, alkot a pápai faragóművész

vid j-lm fm

1965. február 5.

takács sándor pápai faragóművész lakószobái vetekszenek a modern iparművészeti kiállítótermekkel. a művész gyermekora óta foglalkozik fafaragással. tömbfából faragott figurális alkotásai között számos remekmű található, de legmodernebb alkotásaira ugyszólván a véletlen ihlette.

horgászás és erdei séta közben figyelt fel a természet „alkotásaira”, arra, hogy például a fák ágai valósággal tálcán nyújtják a témát, sőt már félig kész műveket kínálnak. hozzálátott az érdekes, ágas-bogas gallyak gyűjtéséhez és így születtek meg legkedvesebb, valóban merész ivű és mégis rendkívül eleven, életteli alkotásai. előfordult, hogy egy-egy érdekes faágot hetekig félre rakott, amíg végül is sikerült megfejteni a természet „nyelvét”,

ágból faragott figurái közül tucatnyi a balettáncos kecses, könnyed mozdulatait sejteti. sok faragványa a sportolók, tornászok elevenségét tükrözi. erdei állatfigurái is mind figyelemreméltóak.

a művész, - aki már több mint 150 faág-figurát faragott, - az iparművészetnek ebben a modern, újszerű ágában most készül első kiállítására./mti/

10.05/a

11.10 Cse

- 16 -

bb 26. a kutatóintézetek idei programjából - az automatizálás a mezőgazdasági termelés korszerűsítése, a vegyipar fejlesztése a vizsgálódások előterében

ms/gg/s

zq

1965. február 5.

a magyar tudományos akadémia felügyeletével működő kutató intézetek és tanszéki kutatóhelyek idei programjában számos olyan tudományos feladat kapott helyet, amelynek megoldása közvetlenül is hozzájárul az ipar, a mezőgazdaság egy-egy ágának fejlesztéséhez.

az akadémia geofizikai, geokémiai, geodéziai és olajbányászati laboratóriumai, valamint bányászati munkaközössége, továbbá az ebtvős loránd tudományegyetem több tanszéke például a magyar föld ásványi kincseinek, természeti erőforrásainak kutatásában és feltérésében működik együtt. az automatizálási kutatóintézet tagjai egyebek között a bonyolult ipari, elsősorban vegyipari folyamatok számológépes irányításának megoldásán, az új nagy megbízhatóságú automatizálási rendszerek kimunkálásán, valamint az automatizálásban új fizikai és kémiai elvek és eszközök alkalmazásán dolgoznak. /intézet

csaknem egy évtizedes kutatómunka után előreláthatólag az idén elkészül az akadémia agrárgazdasági kutató intézetének nagyjelentőségű tudományos vállalkozása, a mezőgazdasági termelés korszerű területi elhelyezésének témáját felölelő munka. folytatják a zöldségtermelési ágazat gazdaságosságára vonatkozó vizsgálatokat; továbbá azokat a kutatásokat is, amelyeknek célja a termelőszövetkezeti önköltségek kiszámítása. az állategészségügyi kutató intézetben főleg a baromfik légzőszervi betegségeit vizsgálják. a martonvásári mezőgazdasági kutató intézetben a kukorica és a cirokfélék nemesítése áll a tudományos kutatások előterében.

a kémiai kutatások elsősorban a vegyipar fejlesztésnek gyorsítását segítik elő, s például a központi kémiai kutató intézet alapkutatásainak nagyrésze a vegyipar jelenlegi és távlati terveihez csatlakozik. a szénhidrogén - kémiai kutatások a hazai földgáz hasznosítását kívánják előmozdítani.

a szilárdtest - fizikai kutatásokban - amelyek a híradástechnika, az erősáramú technika, a kohászat, az anyagmunkálás, stb. fejlődését segítik elő - az akadémiai intézeteken és a tanszékeken kívül nagy ipari kutató intézetek is részt vesznek. a központi fizikai kutatóban főleg a mágnességre, a mágneses anyagokra és ezek szerkezetére vonatkozó kutatásokkal foglalkoznak, de jelentős szellemi kapacitást fordítanak a fémek és ötvözetek rendezett és rendezetlen kristály - struktúrájának vizsgálatára is.

/folyt. köv./
10.10/a

11.10 Cse

- 17 -

bb 26./a kutatóintézetek.../ 1.folyt./s

a műszaki fizikai kutató intézetben a félvezető-anyagok felületén lejátszódó jelenségeket vizsgálják, továbbá a magas olvadáspontú fémek tulajdonságait. foglalkoznak azokkal a fizikai jelenségekkel, amelyek az elektronok szilárd testekből történő kilépésekor lépnek fel. az idei tudományos programban helyet kapott a lumineszkáló anyagok előállítására és vizsgálata is.

a tudomány munkásai hozzá kívánnak járulni a szocialista gazdasági irányítás fejlesztéséhez. az akadémia közgazdaságtudományi intézetének kutatói például az idén népgazdaságunk főbb összefüggéseit és arányait, valamint a tervezés és az irányítás módszereit vizsgálják, s behatóan tanulmányozzák a szocialista országok közötti gazdasági együttműködés egyes kérdéseit is./mti/

bb 25. bemutató mintatelep „zöldégerszágban„

vid/ká/tr/s La 1965. február 5.

a karalábé és a korai retek hazája, a szentesi primórtermő táj fejlődésének új szakaszához érkezett. a kertészeti kutató intézet helyi kísérleti állomása 115 holddal gyarapodott. az új telep derekegyházán fekszik, kitűnő minőségű öntözhető feketeföldön. a kutatók megkapták az állami gazdaság kertészeti központját, amelyhez két nagy üvegház és ötven hollandi ágy tartozik, 4.100 melegvízű ablakkal. az üvegházakat összesen 8.000 négyzetméter.

a központi melegvízű telepet felújítják, s ott a legújabb nemestésű korai szentesi paprikával folytatnak kísérleteket. ez a fajta megőrzi termésének ragyogó fehér színét és egy héttel hamarabb érik a jelenleg köztermesztésben lévő étkezési paprikáknál. hat holdon korszerűen berendezett hajtatótelepet létesítenek, amely egyben bemutatóközpont lesz. ezenkívül a tájjellegnek megfelelő öntözéses nagyüzemi mintakertészetet hoznak létre, ahol nemcsak az egyes új fajtákat tekinthetik meg a termelészövetkezeti és állami gazdasági szakemberek, hanem a legjobb nagyüzemi agrotechnikai módszereket is. az új telepen a kutatóknak lehetővé segít nyílik nagy mennyiségű elit vetőmag előállítására.
/mti/

10.16/a

- 18 -

11.25 Cse!

PKK

bb 28. filmvetítés a zalaegerszegi vasútállomáson

vid j szb fm 1965. február 5.

naponta mintegy 5 000 ember fordul meg a zalaegerszegi vasútállomáson. a megyei tanács művelődésügyi osztályának javaslatára az állomás nagyterem várótermében - külföldi példára - filmvetítést rendszeresítenek. rövid ismeretterjesztő és dokumentumfilmeket látnak majd a vonatindulásra váró utazóközönség. /mti/

bb 29. műhelygépkocsik indiába, hűtőgépkocsik egyiptomba székesfehérvárról

vid lk szb ki 1965. február 5.

az ikarus székesfehérvári gyáregységének termékei, a különleges gépkocsik egyre több országot hódítanak meg és az idén a múlt évi mennyiségnek csaknem a kétszeresét, mintegy 164 millió forint értékű gépkocsit exportálnak.

egyik legjelentősebb exportcikkükből, a műhelygépkocsiból harmincat indiába, hatvanat pedig a szovjetunióba küldenek. március végén 80 darab, 6 500 literes, háromtartályos tejszállítót indítanak utnak csehszlovákiába. egyiptomból is érkezett megrendelés az üzembe. ide 26 nyerges hűtőgépkocsit szállítanak. a gyáregység régi vásárlói közé tartozik az ndk, ahová az idén 35 buterszállító kocsit és 10 termoszkocsit exportálnak. /mti/

bb 30. idegen nyelveket tanulnak a harkányi gyógyfürdő dolgozói

vid lk szb ki 1965. február 5.

dél-baranya híres gyógyhelyét, harkányt, mind több külföldi keresi fel. az idén már tízezer vendéget várnak a környező országokból. a fürdő dolgozói közül negyvenen tanulnak idegen nyelvet, orosz és németet. később, az idegenforgalom igényeinek megfelelően, más nyelven is indítanak tanfolyamot a kiszolgáló személyzet részére. /mti/

10.20/a

- 19 -

11.20 Cse!

PKK

bb 31. Készülődés a tavaszra: hibaelhárító szolgálatot szerveznek a baranyai gépállomások

vid ká/sk szb ká

1965. február 5.

a baranyai gép- és gépjavitó állomások - az egész évi szántóföldi munkákra való felkészüléssel egyidejűleg - érdekes tervet valósítanak meg. ugynevezett hibaelhárító szolgálatot szerveznek, amelynek az a rendeltetése, hogy megelőzzék a váratlan hibákat és így elkerülik a gépek huzamosabb kiesését. végezték a gépállomási és a szövetkezeti traktorokat minden hónapban egyszer alaposan átvizsgálják, megfelelő ápolásban részesítik és a törött vagy tulságosan elkopott alkatrészeket kicserélik. valamennyi gépállomáson hibaelhárító műhely épült az elmúlt hónapokban. ide viszik be a traktorosok havonta meghatározott időben a gumikerekű gépeiket ellenőrzés és ápolás végett. a láncfalpas traktorokat nem rendelik be a hibaelhárító műhelyekbe, mert egyrészt lassan tennék meg a hosszú utat, másrészt erősen megkopnának a láncfalpak. erre a célra a mágocsi gépállomáson mozgó hibaelhárító műhelyt állították össze. a műhelyt egy uaz-típusú 800 kilogrammos tehergépkocsira szerelték, s ellátták süritett levegővel működő hegesztő, csiszoló és furógéppel, valamint különféle vizsgáló műszerekkel. a hibaelhárító kocsi minden hónapban minden láncfalpas traktort felkeres. az autóval mindig két szerelő utazik. a kedvező tapasztalatok után most az egész megyében megszervezik a mozgó hibaelhárító szolgálatot. a többi kilenc állomás számára is beszerezték már az uaz-típusú teherautókat, amelyeket a mágocsi gépállomáson szerelnek fel a szükséges berendezésekkel és műszerekkel. /mti/

bb 32. tsz-asszonyok klubja alakult bicskén

vid ká/tr szb ká

1965. február 5.

a fejér megyei bicskén megalakult a tsz-asszonyok klubja. az új kezdeményezés iránt nagy az érdeklődés, már az első összejövetelen 170 asszony vett részt. az asszonyok úgy tervezik, hogy a téli hónapokban hetenként rendeznek majd egy-egy klubestet, amikor is érdekes egészségügyi, irodalmi, képzőművészeti és politikai előadásokat hallgatnak és vitatnak meg. /mti/

10.27/a

- 20 -

11.20 Cse!

Pak

bb 35. kétszázadik szakdolgozatát publikálta dr. szabó pál zoltán, a karsztkutatás pécsi szaktekintélye

vid j szb fm

1965. február 5.

dr. szabó pál zoltán, aki 40 évvel ezelőtt kezdte meg a karszt-jelenségekkel foglalkozó tudományos vizsgálatait, eddig kéreken 200 tudományos szakdolgozatot publikált, s több könyvet írt. számos tanulmánya jelent meg külföldi szaklapokban: így az újabb adatok a magyarországi karszt-jelenségekhez, című legutóbbi szakdolgozatát egy bennben megjelenő nemzetközi folyóirat közölte. mint a karsztkutatás pécsi szaktekintélye rendkívül hasznos gyakorlati tanácsokat nyújtott a dunántúli karsztvíz-problémák megoldásához. pécs legjobb ivóvizét adó karszterületeit például utmutatása alapján tárták fel, és jefőleg is sok hasznos segítséget ad a falusi törpe-vízművek építéséhez.

dr. szabó pál zoltán neve összeforrott a dunántúli tudományos intézettel, amelyet 1943-ban ő alapított, és amelynek azóta is élén áll. az intézet történész, geográfus, klimatológus és gazdaságföldrajzzal foglalkozó munkatársai számos kötetben, tanulmányban dolgozták fel dél-dunántul gazdasági, kulturális életének, közigazgatásának területeit. a 323 apró baranyai községnek egységes, életképes kiskörzetekké alakítását - 97 gazdasági, kulturális mikrocentrum megteremtését - a dunántúli tudományos intézet vizsgálataira alapeozva végzi a megyei tanács. /mti/

bb 37. félmillió nadrágszíjparcella helyén hatezer nagyüzemi tábla

vid ká/tr szb ká

1965. február 5.

szolnok megyében új térkép készült a mezőgazdaságilag művelt szántóterületekről. a termelőszövetkezeti gazdálkodás kialakítása óta kéreken félmillió nadrágszíjparcella tűnt el, s a közös gazdaságok hatezer nagyüzemi táblát alakítottak ki. ezek zöme 100-150 hold, vagy ennél nagyobb területű. a szakosított, nagyüzemi termelésre alkalmas táblák kialakítása során mintegy 15 000 - 20 000 tanyát bontottak le és többszáz dűlőutat szántottak fel. a termelésbe bekapcsolt szántóterületeket ilymódon csaknem két és félezer holddal gyarapították. a növekedés azért nem nagyobb arányú, mert az új majoortelepek jelentős területet foglalnak el. /mti/

10.35/a

- 21 -

11.25 Cse!

Pak

bb 38. új telepítési módszerrel már a harmadik évben ipari fát ad a nemes nyár

vid ká/sk szb ká

1965. február 5.

a nemes nyárfák elterjedt telepítési és termesztési módszere, hogy a 20 centiméteres dugványokat csemete kertekben gyökereztetik és a következő évben ültetik végleges helyére. magyar jános, a soproni erdőszeti és faipari egyetem professzora új telepítési és termesztési módszert dolgozott ki. a telepítésre kijelölt területet 60-70 centiméter mélyen szántják meg úgy, hogy a felső humusz réteg a szántás aljára kerüljön. az így előkészített talajba a szántás mélységénél mintegy 10 centiméterrel rövidebb síma nyárfa-dugványt helyeznek. a dugványnak a talaj színe alá kell kerülnie, hogy a nap sugarai ne ériék, így egyszerre fakad, tehát elkerülhető az egyelés. az új telepítési módszer további előnye, hogy kikütyaják a csemetezést és a nemes nyárfák még rossz talajon is sikerrel termesztethetők. a telepítés helyén dugványozott két éves nyárfák magassága eléri az 5-7 métert, jóval fejlettebbek, mint a csemetéről ültetettek. harmadik éves korban már gyéríthetők, így az ipar részére fát adnak.

az új telepítési módszert a gyulai és kisalföldi állami erdőgazdaságban már nagyüzemileg alkalmazzák. /mti/

bb 42. évente 24 millió forintot takarítanak meg gazdaságosabb termeléssel az új pécsi hőerőműben

vid lk szb ki

1965. február 5.

az új pécsi hőerőművet azzal a céllal létesítették, hogy a pécsi és a komlói bányák alacsony értékű, egyéb célra alkalmatlan szenét hasznosíthassák.

az üzem műszaki dolgozóit sokat foglalkoztatta, hogy az előnyös helyzeti adottságon túlmenően hogyan állíthatnák elő a villamosenergiát a tervezettnél olcsóbban, gazdaságosabban. kísérleteik eredményeként erre több módot is találtak. a 3 000 kalóriás szénre tervezett kazánokban például átalakítások és egyéb intézkedések bevezetésének eredményeként ma már 2 500 - 2 600 kalória fűtőértékű, tehát olcsóbb szenet is eltűzelhetnek. így az egy kilowattóra villamosenergia termelésére jutó átlagos tüzelőanyag költsége 1960, a termelés kezdete óta csaknem négy fillérrel csökkent. ez évente 24 millió forint megtakarítást jelent a népgazdaságnak. /mti/

10.44/a

- 22 -

11.25. cse!

PKK

bb 39. városi klub szentendrén

vid gő szb fm

1965. február 5.

szentendrén a józsef attila művelődési házban kétszáz ezer forintos költséggel városi klubot létesítettek. helyiségeiben otthont kaptak a mintegy háromszáz tagot számláló fotó, képzőművészeti-, bélyeggyűjtő-, zenebarát-, színjátszó-, énekkar- és horgász-szakkörök. a városi klubnak máris száz tagja van. részükre gazdag programot állított össze a klub vezetősége. a tervek szerint megalakítják az újítók klubját is. /mti/

bb 40. röntgennel felszerelt műtőasztal, ultrahang a fogászatban - korszerű berendezésekkel gyarapodtak a komárom megyei kórházak és rendelőintézetek

vid j szb fm

1965. február 5.

komárom megyében a tanácsok évről-évre jelentős összeget költenek a hét kórház és hét rendelőintézet felszerelésének korszerűsítésére és bővítésére. sokat gyarapodtak az utóbbi években a műtők. valamennyit ellátták árnyékmentes lámpákkal, modern műtőasztalokkal, elektromos operálókészekkel. több helyen van már altatógép. a tatabányai kórház sebészetén a napokban helyezték üzembe a megye első olyan műtőasztalát, amelyen műtét közben tudnak röntgenfelvételeket készíteni.

sokat költöttek a különböző szakvizsgálatok korszerűsítésére is. a szőnyi kórház a többek között colposcopot alkalmaz a rákszűrő vizsgálatoknál. a bányavidékeken, ahol sok a poros munkahely - különleges berendezésekkel gyógyítják a légúti megbetegedéseket. a tatabányai megyei kórház például elektromos inhalátort kapott. a köjál is több új berendezéssel gyarapodott; az ivóvíz vizsgálatokhoz ioncserélőt, az üzemek por-szennyeződésének a méréséhez koniométert vásároltak. a tatabányai 2-es számú rendelőintézetben az ország egyik legkorszerűbb fogászata ultrahang-készüléket kapott.

az idén is sok speciális berendezést vásárolnak. a kisbéri kórház a szív működés fokozását szolgáló defibrilátort kap, a szőnyi kórház most nyílt új gyermekosztályát incubátorral szerelik fel a koraszülöttek számára. jelentősen gyarapodnak a laboratóriumok felszerelése is. /mti/

10.48/a

- 23 -

12.00 cse!

PKK

bb 33. vácott utcát és iskolát neveztek el gábor józsefről

vid gö-lm fm

1965. február 5.

vác város tanácsa legutóbbi ülésén elhatározta, hogy az ilona utcát és az ottlevő iskolát gábor józsefről nevezik el.

gábor józsef, - vac-alsóvárosi szegény szülők gyermeke - egész életét a magyar és a nemzetközi munkásmozgalomnak szentelte. a nagy októberi szocialista forradalom idején a vörös hadseregben harcolt. a második világháborúban az egyik antifasiszta iskola parancsnokaként tevékenykedett. minisztere volt az 1944-ben megalakult ideiglenes magyar kormánynak, majd később, nyugdíjazásáig külügyi beosztásban dolgozott./mti/

bb 34. brüsszeli ajándék szegedre

vid j-lm fm

1965. február 5.

fernand radar brüsszeli tisztviselő, aki tagja a belga-magyar baráti társaságnak, a szegedi somogyi könyvtárnak ajándékozta egyik tanulmányának kéziratát, amely az 1879-es nagy szegedi árvíz történetéről szól.

a belga tisztviselő - mint levelében írja - e munkájával az országaink közötti baráti kapcsolatok erősítését kívánja szolgálni. az érdekes, illusztrációkkal, korabeli fényképekkel kiegészített tanulmány hiteles képet nyújt a tiszta akkori pusztításáról, a katasztrófális árvíz belgiumi visszaforgjáról s az ott szervezett segélyakcióról.

a brüsszeli tisztviselő ajándék-kéziratát mos a szegedi somogyi könyvtárban az árvízre vonatkozó dokumentumgyűjteményben helyezték el./mti/

10.52/a

12.00 csi

- 24 -

Mk

bb 36. új szociális létesítmények a hejőcsabai cement- és mészműben

vid lk-lm ki

1965. február 5.

a hejőcsabai cement- és mészműben új, a dolgozók kényelmét, szórakozását, jobb ellátottságát szolgáló szociális létesítmények készültek el. megkezdték az átadását a százötven személy befogadására alkalmas, öltöző-fürdővel ellátott modern munkásszállónak, amelyben négyágyas, kényelmesen berendezett szobák, továbbá klubhelyiség, valamint könyvtár áll majd a lakók rendelkezésére. ugyancsak elkészült és nem-sokára használatba veszik a hatszáz adag meleg étel készítésére alkalmas gépesített üzemi konyhát, valamint a háromszáz személyes éttermet. az éttermet úgy építették, hogy rendezvények tartására is használhassák. beépített színpaddal, a szükséges mellékkeliségekkel, öltözővel, ruhatárral látták el./mti/

bb 41. modern magyar képzőművészeti gyűjtemény székesfehérvárott

vid j-lm fm

1965. február 5.

székesfehérvár muzeumai az utóbbi években időszakos kiállításokon mutatták be a 20. század jelentős, élő és elhunyt képzőművészeinek alkotásait. ez évtől kezdődően - kiállításorozat keretében - a század magyar művészet-történetének rendszeres bemutatását határozták el. az időszakos kiállítások mellett célul tűzték ki állandó jellegű, modern magyar képzőművészeti gyűjtemény létrehozását is. ennek érdekében a napokban 120 neves képzőművészhez fordultak levelben, s kérték megértő támogatásukat. bár e leveleket csak a napokban küldték el, máris sok válasz érkezett, és több művész ajánlotta fel alkotásait a székesfehérvári csók képtár állandó jellegű modern gyűjteménye számára./mti/

10.55/a

1301 *Mk*

- 25 -

Mk

bb 44. kibővítették a tatabányai tbc gondozót, megkezdik a bányászváros lakosságának rendszeres szűrővizsgálatát

vid j szb fm

1965. február 5.

komárom megyében az utóbbi években jelentősen fejlődött a tbc elleni küzdelem. a tbc-megbetegedések és halálozások aránya alatta van az országos átlagnak. a tavalyi esztendő mérlege is kedvező. 1964-ben a mozgóképernyő szolgálat 38 községben dolgozott, s a megyében összesen több mint 100 000 lakost vizsgáltak meg. bár a kiterjedt szűréssel eddig ismeretlen eseteket fedtek fel, mégis lényegesen csökkent a nyilvántartott betegek száma. a gyermek megbetegedés már évek óta ugyiszólván ismeretlen. tavaly azonban első ízben már az idősebb korosztálynál is csökkent a nyilvántartott esetek száma. a megyében 482 ágy áll a tbc-ben megbetegedettek rendelkezésére, így a legkisebb gyanu esetén azonnal kórházba küldik a beteget. a jó eredményhez hozzájárult a széleskörű felvilágosító munka is. egyedül a köjál ilyen tárgyú előadásain és filmvetítésein tavaly mintegy huszezen vettek részt.

az idén tovább fejlődik a megyében a tbc elleni küzdelem. tatabányán befejezték a gondozóintézet bővítését, és így megkezdhetik a bányászváros lakosságának rendszeres szűrővizsgálatát. az év első felében üzembe helyezik a megye második mozgóképernyő szolgálatát. így ebben az évben előreláthatóan 150 000 lakost szűrnek át. a városokban is megalakítják a tbc ellen küzdő társadalmi bizottságokat. /mti/

bb 46. milliárdos megtakarítás várható az idén a műszintervek végrehajtásától - műszaki fejlesztési szocialista verseny a csepeli egyedi gépgyárban - két- és félmillió tonna szén lapátolásától mentesülnek az oroszányi bányászok

1 sl-sz-szf/vid/sk szb vg

1965. február 5.

országszerte elkészültek a műszaki- és szervezési intézkedések idej tervei, amelyeknek végrehajtásával üzemelnk az eddiginél nagyobb mértékben akarják javítani a termelékenységet és az önköltséget, emelni a gyárterményok műszaki színvonalát. csupán a kohó- és gépiparban több mint egymilliárd forint megtakarítás várható az idej műszintervek sikeres megvalósításától. a „hivatalból”, kidolgozott műszintervek még nem véglegesek, a felszabadulási munkaversenyben tizezrével hangzanak el újabb felajánlások, javaslatok, s ezek újabb milliókkal növelik a megtakarításokat, tovább javítják a gazdasági mutatókat.

/folyt.köv./

11.00/a

1305

- 26 -

bb 46. /milliárdos... t. folyt./- szb

a csepeli egyedi gépgyárban például 4,5 millió forint megtakarításáról intézkednek az 1965-ös műszintervek, de máris látható, hogy a tervezett szintet túlhaladják. a felszabadulási verseny első szakaszában ugyanis - február 1. és április 4-e között - elsősorban a műszaki fejlesztést akarják támogatni a dolgozók. három nap alatt 65 felajánlás és javaslat hangzott el, mindenképp fő exportcikkük a gumi-vulkanizálóprés gyártását igyekeznek korszerűsíteni. a gépműhelyben például kup sándor csoportja olyan szerszám készítését jelentette be, amely 1000 perccal csökkenti egy-egy prés fűtőlapjainak gyártási idejét, s egyben a minőséget is javítja. más javaslatok alapján korszerűsítik ugyanennek a gépnek a hidraulikus vezérművét, míg a tmk-műhelyben az egyik esztergapatot úgy alakítják át, hogy a jövőben maguk végezhetnek el eddig bér munkába kiadott feladatokat. értékes javaslatokat, felajánlásokat tett sok más dolgozó is. a hasznos javaslatokat a gyár műszintervébe iktatják, a gazdasági vezetők pedig minden segítséget megadnak a terv végrehajtásához.

a kossuth nyomdában a műszaki kör bevonásával készült el a vállalat 1965. évi műszaki intézkedési terve, amelynek várható eredménye 2 millió 200 ezer forint költségcsökkentés. a terv végrehajtásának legfőbb feltétele a termelékenység növelése, a túlórák mérséklése és az új gépek gyors üzembehelyezése. mindehhez szervezettebb munka szükséges. a könnyűipari minisztérium munkaszervezési intézetével közösen kidolgozott elképzelések alapján a nyomda vezetői folyamatosabbá teszik a gyártáselőkészítést, tökéletesítik a programozást. a korábbi években körülbelül 200 ezer túlórárt használtak fel, ezt csupán tavaly sikerült 40 ezerre csökkenteni, az idén azonban már nem akarják túllépni a 30 ezret. a szervezettebb munkától a termelékenység 4 százalékos növelését várják. az 1965-ös év jelentős eseménye a kossuth nyomda számára az új négyszínyomású offset-gép üzembehelyezése is, amelynek segítségével növelik az exportra kerülő nyomtatványok gyártását.

az oroszányi szénbányák vállalatnál a műszaki intézkedések egyik legfőbb célja az idén is a szén jövesztésének és rakodásának gépesítése. ebben az esztendőben már a kitermelt szén 22,5 százalékát akarják géppel jövesztetni és 45 százalékát géppel felrakni, s ezzel csaknem 2,5 millió tonna szén lapátolásától mentesítik a bányászokat. a nagy feladathoz a bánya új páncéltkaparókat kap és kombájnparkja is bővül négy géppel, a tervezet azonban így is csak a berendezések jobb kihasználásával, új technológiák alkalmazásával tudják teljesíteni. /folyt.köv./

11.10/a

1305

- 27 -

bb 46. /milliárdos... 2. folyt./- szb

az intézkedésektől jelentős megtakarítás is várható, mert a géppel felrakott szén termelési költsége kisebb, mint a kézi művelésű frontoké. a tervezett gépi felrakással mintegy 5,5 millió forinttal csökkentik a termelési költségeket.

a vegyipar egyik legnagyobb vállalata, a kénsavat, szuperfoszfát-műtrágyát, növényvédőszer és sok más fontos vegyi cikket termelő budapesti vegyiművek 50 fő témában foglalta össze műszaki intézkedési tervének tennivalóit. az idei műszinterv kisebb terjedelmű ugyan a tavalyinál, de a kapacitásbővítésre, a műszerezésre, a gépesítésre, új gyártmányok előállítására, a minőség javítására, anyagtakarékosagra, tehát a „pézt hozó”, intézkedésekre vonatkozó fejezet majdnem kétszeres a múlt évinek. az előző évben - nem számítva a forintösszegekben nem kimutatható szervezési és egyéb intézkedések eredményét - utó kalkuláció szerint 13 millió forint megtakarítást eredményezett a vállalatnak a műszinterv végrehajtása. úgy számítják, hogy ebben az évben az alaposan átgondolt műszaki intézkedési tervvel elérhető megtakarítások több millióval túlhaladják majd ezt az összeget. /mti/

bb 43. hatezer négyzetméter üvegfelületű kertészeti üvegház épült a nagykanizsai termelészövetkezetben

vid ká/tr-lm la

1965. február 5.

a nagykanizsai petőfi termelészövetkezetben több mint hárommillió forintos beruházással elkészült egy korszerű, hatezer négyzetméter üvegfelületű kertészeti hajtatóház. az üvegház 100 holdas kertészet palánta-szükségletét elégíti ki. hasonló nagyságú üvegház épül a csömödéri termelészövetkezetben is. /mti/

bb 45. az idén is lesz rönkhuzás vagy megyében

vid j-lm fm

1965. február 5.

vas megye egyes községeiben, főleg az őrségi tájegységen divatos farsangi népszokás a rönkhuzás. erre akkor kerül sor, ha a faluban a farsang lakodalom nélkül mulik el. a község apraja-nagyját megmozgató színes népművelési központi eseménye az ál-esküvő, ahol alkalmi ara és vélegény esküszik egymásnak „örök hűséget”, az ugyancsak egy alkalomra beöltözött „pap”, előtt. ezután a násznép lovak vontatta rönkön végigutazza a falut színes maskarákba öltözött kíséretével.

az idén alsószőlőnk és pinkamindszent lányai maradtak pártában. mind a két helyen megkezdődtek az előkészületek a február 28-án farsang utolsó vasárnapján tartandó rönkhuzásra. /mti/

11.15/a

105/99

- 28 -

Mka

bb 47. a lotto nyerőszámai

sk-lm -oz

1965. február 5.

a sportfogadási és lotto igazgatóság tájékoztatása szerint budapesten, a sportfogadási és lotto igazgatóság székházában megtartott lottosorsoláson, a hatodik játékhetén, a következő nyerőszámokat húzták ki:

7, 20, 34, 67, 76

/mti/

bb 48. huszonnégyen mennek üzemi gyakorlatra a dunaujvárosi hideghengerműből a szovjetunióba

vid lk-lm ki

1965. február 5.

a z épülő dunaujvárosi hideghengermű fizikai és műszaki dolgozói közül tavaly negyvennégyen jártak hosszabb tanulmányúton külföldön. a lengyelországi nowahutai és a szovjetunióbeli zaporozsjei hideghengerművekben szereztek többhetes üzemi gyakorlatot. a külföldi szakemberek sok hasznos gyakorlati tanáccsal látták el a dunaujvárosi hengerészeket.

most, februárban, újabb huszonnégytagú csoport megy a szovjetunióba, a cserepeveci kohászati kombinátba, üzemi gyakorlatra. /mti/

bb 49. programvezérlésű automatikával irányítják a termelést az alsószolcai épületelemgyár betonüzemében

vid lk-lm ki

1965. február 5.

az alsószolcai épületelemgyár betonüzemének korszerűsítését az elmúlt év végén fejezték be. a nagy cementsilókból, kavicsstárolókból és keverőgépekből álló üzemben eddig műszakonként öt dolgozó súlyszerinti adagolással készítette a különböző minőségű betont. a gyakori mérlegelés lassította a termelést és előfordult az is, hogy a pontatlan mérés miatt az egyes adagok keverési aránya megváltozott, ami befolyásolta a minőséget. ezért a német demokratikus köztársaságból automatika berendezést vásároltak és felszerelése óta, az új esztendő első napjától, már ezzel a programvezérléssel működő készülékkel irányítják a termelést. az automatikával - amely gombnyomásra grammnyi pontossággal adagolja a keverőgépekbe az előre meghatározott mennyiségű cementet, vizet és kavicsot - ötféle minőségű beton készíthető. az automatika felszerelésével lehetővé vált, hogy az egész üzemi berendezéseit egyetlen vezénylőpulttól mindössze két ember irányítsa. a műszerasztalon ugyanis látható a betongyár kicsinyített másának keresztmetszete, amelyen fényjelek mutatják a különböző munkafolyamatok mindenkori állását. a korszerű berendezés segítségével - amely kiválóan működik - naponta 600 köbméter betont állítanak elő. /mti/

12.50/a

1305/99

- 29 -

bb 50. időjárásjelentés

tr-lm

1965. február 5.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. február 5-én délben:

erősebb éjszakai lehülés, főképp keleten

a hideg sarkvidéki levegő újabb hulláma ma hajnalra jelentékeny hőmérséklet-csökkenést okozva elborította Lengyelországot, ukráján és egy része beáramlott a kárpát-medence keleti felébe is.

hazánkban tegnap felhőátvonulások voltak, főképp a dunántúlon kisebb havazásokkal. a hőmérséklet 0-plusz 5 fokig emelkedett. ma hajnalban a hidegetörés hatására ismét többfelé volt kisebb havazás és jelentős hőmérséklet-különbség alakult ki hazánk délnyugati és északi részén. délnyugaton az éjszaka folyamán 0-minusz 5 fokig hűlt le a levegő, észak-keleten minusz 6-minusz 11, tiszabecsen minusz 12 fokos fagyot hozott az időnként élénk észak-északkeleti szél. a délkeleti órákban ez a hőmérséklet-különbség továbbra is megmaradt, 11 órakor nyiregyházán minusz 8, zalaegerszegen plusz 2 fok volt a hőmérséklet. hegyeinkből ma reggel a következő hóvastagságokat jelentették: dobogókő 10, galyatető 30, kékestető 30, mátraháza 15, farkasgyepű 8, misinatető 3, telkibánya 6 centiméter, borsónyban, magyar-kúton és a budai szabadsághegyen hófoltak vannak.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke plusz 0,5 fok volt, a sokévi átlagnál 0,6 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 1 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 773 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: változó mennyiségű felhőzet, főképp a dunántúlon havazásokkal. mérsékelt, időnként élénk szél. elsősorban északkeleten erősebb éjszakai lehülés. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 2-, minusz 7, északkeleten minusz 8-minusz 13, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton minusz 3- plusz 1, észak-keleten minusz 2- minusz 6 fok között.

a duna vizállása budapestnél 288 cm./mti/

14.00/a

- 30 -

Handwritten signature

bb 51. szakíró-olvasó találkozók a baranyai falvakban

vid ká/tr-lm -cz

1965. február 5.

pécsett pénteken délelőtt ünnepélyesen megnyitották a mezőgazdasági könyvhónap baranyai rendezvény-sorozatát. baracs józsef megyei főagronómus megnyitójában elmondotta, hogy a baranyai mezőgazdasági dolgozók évente körülbelül negyedmillió forint értékű szakkönyvet vásárolnak. a szakirodalom állandó tanulmányozása elősegítette, hogy 1961-a mezőgazdaság szocialista átszervezése - óta egész sor új termelési eljárás, módszer honosodott meg a szövetkezeti és állami gazdaságokban. a szakkönyveknek is nagy része van abban, hogy a terméshozamok az elmúlt négy év alatt 19 százalékkal növekedtek a megyében. ezután grümfelder lőrinc szakmérnök, a bárri baromfinemesítő-telep vezetője számolt be a világhírű shaver-tyukok kanadai tenyésztételepein tett több hetes látogatásáról.

a mezőgazdasági könyvhónap időszakában megbeszerte szakelőadásokat és szakkönyv-kiállításokat rendeznek, s több helyen szakíró-olvasó találkozókra kerül sor. bicaliban például dr. woynarovich elek egyetemi tanár, a vörösbórai híres villányban pedig dr. kozma páál főiskolai tanár találkozik olvasóival, s tart előadást számukra. a földművelésszövetkezeti könyvesboltokban és a falvakban működő csaknem félezer könyvbizománynál ezekben a hetekben 26 000 kötet szakkönyv várja az olvasókat./mti/

bb 53. emlékkiállításra készülnek a kmp központi bizottságának egykori székházában

i ol/gk-lm fm

1965. február 5.

a közelmúltban befejeződtek az építési munkák a visegrádi utca 18. szám alatti épület magasföldszintjén, az egykori kmp központi bizottságának, a vörös újság szerkesztőségének és kiadóhivatalának volt helyiségeiben, s még ez év őszén emlékkiállítást rendeznek be a most kialakított tereben. a bemutató képet ad a párt megalakulásának körülményeiről és működéséről a tanácsköztársaság korszakáig bezárólag. már megkezdtek a gondos válogató munkát; csaknem 10 000 dokumentum közül a legérdekesebbek kerülnek a közönség elé. ha nem is teljességben, de szemléltetik majd a magyar munkásmozgalom történetének főbb állomásait 1867-től a párt megalakulásáig, valamint a párt további útját, az illegális munkát, az emigrációt, az ujjászervezést, a legális tevékenység megkezdését. különösen sok újság, könyv és irat áll rendelkezésre a párt megalakulása utáni időszakból. olyan iratokat is bemutatnak a legújabbkori történeti múzeum anyagából, amelyek eddig nem szerepeltek közönség előtt./mti/

15-33/-n

-31-

Handwritten signature

Handwritten signature

bb 52. a továbbtanulásról, az 1965-66-os tanév iskoláztatási kérdéseiről tárgyaltak a kerületi oktatási osztályvezetők

t vt/gg-lm zs

1965. február 5.

a budapesti általános iskolákban idén végző fiatalok továbbtanulási lehetőségeiről, az 1965-66-os tanévvel kapcsolatos iskoláztatási feladatokról tárgyaltak pénteken a kerületi tanácsok oktatási osztályvezetői. a fővárosi tanács oktatási osztályán tartott értekezleten elmondották, hogy a budapesti általános iskolák 8. osztályaiból az idén mintegy 23 200 fiatal kerül ki. közülük a különböző típusú középiskolákba - gimnáziumokba, szakközépiskolákba, technikumokba - csaknem 13 000-et, szakmunkásképző iskolákba több mint nyolcezret, gép- és gyorsíró iskolákba mintegy 1200-at vesznek fel. számolnak azzal, hogy az általános iskola elvégzése után mintegy 1100-an munkát vállalnak. a fővárosi gimnáziumokba felvehető fiatalok száma továbbra is a múlt évi szinten marad. ugyanakkor szükséges, hogy a szakmunkásképző iskolákba a korábbihoz képest több fiatal jelentkezék, s ezen belül is minél több leány.

a középiskolai felvételnél elsősorban a jól tanuló, tehetséges gyerekeknek biztosítanak helyet. hangsúlyozták, hogy - a tanulmányi eredmény mellett - a felvételek elbírálásánál figyelembe kell venni a tanulók képességeit, szorgalmát, magatartását, a különböző tárgyakban mutatott tehetségét, rátermettségét is. ez különösen azoknál a fiataloknál lényeges, akik tagozati rendszerű osztályokba jelentkeznek.

a tanácskozáson felhívták a figyelmet arra, hogy a továbbtanulás útja nyitva áll azok előtt is, akik most a szakmunkástanuló iskolát választják, hiszen - a szakmunkás képesítés megszerzése után - a dolgozók középiskoláiban az érettségi bizonyítványt is megszerezhetik./mti/

15.40/-n

-32-

bb. 54. országszerte terebélyesedik a honismereti mozgalom - befejeződött a múzeumok igazgatói tanácsának ülése

t tf/tr/gy/fm

1965. február 5.

a múzeumok igazgatói tanácsának pénteki ülésén a falumúzeumok, a helytörténeti és néprajzi gyűjtemények, az emlékkiállítási helyiségek és iskolamúzeumok helyzetéről Kovács István, a művelődésügyi minisztérium múzeumi főosztályának osztályvezetője tartott ismertetőt.

az utóbbi esztendőben - hangzott a beszámoló - múzeumi életünk fellendülése nemcsak a látogatók számának ugrásszerű növekedésében mutatkozott meg, hanem abban is, hogy az emberek mindinkább érdeklődnek az intézmények belső tevékenysége, tudományos munkája, anyagfeldolgozása iránt is. a vidéki lakosság jó értelemben vett lokálpatriotizmusa volt az alapja sok helyen a közösségi, falusi múzeumok létrehozásának. ma már 88 ilyen gyűjteményt tartanak nyilván. fenntartásukhoz, gyarapításukhoz nagyban hozzájárul az országszerte terebélyesedő honismereti mozgalom, amelynek legaktívabb résztvevői a fiatalok, az uttorók, a középiskolások. a szülőföld minél alaposabb megismerésére irányuló tevékenységük, anyaggyűjtő munkájuk nyomán számtalan esetben igen értékes muzeális tárgyak, régészeti leletek kerülnek felszínre. ezek a feltárások azonban - szakértelem hiányában - sajnos nem egyszer „veszélyesek”, a régészeti lelőhely - például egy sír, vagy temetőrész - hozzáértés nélküli megbontása, a leleteknek a hiteles helyükről történő elmozdítása olykor szinte már lehetetlenné teszi a később érkező muzeológusok tudományos, hiteles vizsgálódását.

a szakemberek és az öntevékeny kutatók együttműködése viszont - s erre is jó néhány példa volt már - annál eredményesebb lehet.

a falusi múzeumokat, helyi gyűjteményeket tavaly összesen 80 448-an keresték fel. a látogatóknak több mint a fele csoportosan érkezett. örvendetes, hogy a diáklátogatók száma felülmúlta a 35 000-et.

a tapasztalatok azt mutatják, hogy a vidéki intézmények munkája különösen azokban a községekben eredményes, s ott tölti be leginkább művelődéspolitikai „misszióját”, ahol a tanácsai szervek megfelelő támogatást nyújtanak. így az elmúlt időszakban a legjobban működött a helyi múzeum aszódon, jászapátiban, kapuvárott, kisvárdán, tiszacsegén, tiszavasváriban és tuskavárott.

a múzeumok igazgatói tanácsának kétnapos ülése a beszámoló megvitatásával ért véget./mti/

15.46/-n

-33-

bb. 55. tetőzött a bodrog - megtisztult a jégtől a tisza felső szakasza

ö vid sb/tm/gy/vg

1965. február 5.

a turon, a fekete- és a kettős-körösön meg a tisza záhony és tokaj közötti szakaszán megszűnt az árvédelmi készültség. a fehér-körösön pedig másodfokról elsőre mérsékelték a készültséget. a tisza felső szakasza tisztáig most már megtisztult a jégtől. a folyón szolgálatot teljesítő két kis jégtörőhajó pihenőbe vonult, miután teljesítette kötelezettségét és a vizmű feletti szakaszról baj nélkül elterelte a zajlást. a keleti országrészben még a krasznán, a fehér- és a sebes-körösön, a berettyó torkolatánál és a tisza tokaj-tiszafüredi szakaszán tartanak elsőfoku készültséget. egyedül a bodrogot kell másodfoku készültségnek őrizni, de már nem sokáig, mert tetőzött a folyó és megkezdődött az apadás./mti/

bb. 56. „budapest szocialista fejlődése,, - kiállítás a fővárosi szabó ervin könyvtárban

t áe/gk/gy/fm

1965. február 5.

„budapest szocialista fejlődése,, címmel a fővárosi szabó ervin könyvtár központi épületében kiállítás nyílt. a hagyományos időszakos tárlatok sorozatában ezúttal a főváros kétévtizedes történetének jelentős állomásait, új létesítményeit szemlélteti 220 művészeti fotó és dokumentum. a könyvtár az érdeklődők számára jegyzéket is összeállított a felszabadulás eseményeivel foglalkozó könyvekről, szírirodalmi alkotásokról, amelyek a budapest-gyűjteményben megtalálhatók./mti/

bb. 57. „baranya-pécs 20 esztendeje,, címmel felszabadulási emlékkiállítás - földosztólánc, egykori pécsi szükségpénzek

vid j/gy/fm

1965. február 5.

a pécsi janus pannónius muzeum helytörténeti osztálya és a muzseubarátok köre a felszabadulás történetével kapcsolatos gazdag anyagot gyűjtött össze sok évi munkával. a dokumentumokból „baranya 20 éve,, címmel kiállítást rendeznek, amelynek előkészítését megkezdték. a kiállítás anyaga nagyon sokrétű: találhatók közöttük antifasiszta röplapok, pécselt készült, de forgalomba nem került szükségpénzek, földosztólánc, az első választások plakátjai.

/folyt. köv./

16.03/-n

-34-

bb. 57. /baranya.... folyt./ gy

a felszabadulás után pécselt kiadott olyan „folyóirat,, is, amelynek csak egy száma jelent meg. fényképek örökítik meg a felszabadító csapatok pécsi bevonulását; az erről készített legértékesebb felvételeket dimitter denkov szófiai tanár - aki az 1. bolgár hadsereg soraiban harcolt baranyában - ajándékozta a muzeumnak. a felszabadulás utáni 20 éves fejlődést gazdag fényképanyag szemlélteti.

a kiállítás április 4-én nyílik meg pécselt, a modern képár kiállító-teremben./mti/

bb. 58. napsütés és hóesés egyidőben

vid ká/sk/gy/cz

1965. február 5.

a természet különös játékát figyelhették meg a pécsiek pénteken a déli órákban. aránylag enyhe idő - plusz három-négy fok - volt, sütött a nap, a széchenyi téren a virágáros asszonyok barkát és hóvirágot árultak, s közben esett a hó. a meleg hatására azonban a hópelylek már a földreérésük pillanatában elolvadtak, s így a terek és az utcák „feketék,, maradtak, csupán a mecsek oldala fehérlett a hótól./mti/

bb. 59. előadás a mezőgazdasági beruházásokról

k ie/egy/ká

1965. február 5.

madas andrás, az országos tervehivatal főosztályvezetője pénteken délelőtt előadást tartott a magyar sajtó házában a mezőgazdasági beruházások időszerű problémáiról./mti/

bb. 60. szirmai istván fogadta az olasz pártküldöttséget

sk/gy/zs

1965. február 5.

szirmai istván, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára pénteken fogadta az olasz kommunista párt hazánkban tartózkodó küldöttségét, amelyet rossana rossanda, az olasz kommunista párt központi bizottságának tagja, a központi bizottság osztályvezetője vezet. /folyt. köv./

16-.08/-n

-35-

bb. 60. /szirmai istván... folyt./ gy

a meleg baráti hangulatban lezajlott beszélgetésen jelen volt aczél györgy, az mszmp központi bizottságának tagja, a művelődésügyi miniszter első helyettese, dr. köpeczi béla, a központi bizottság osztályvezetője, és óvári miklós, a központi bizottság póttagja, a kb osztályvezető helyettese./mti/

bb. 62. ünnepélyesen felavatták az újjáépített rácz-fürdőt

t hbj/gg/gy/ki

1965. február 5.

évszázadok óta híres volt gyógyvizéről a gellért-hegy lábánál a rácz-fürdő, amely feltételezhetően zsigmond király korában épült, mátyás király fürdőjeként tartották számon és a török hódoltság idején élte fénykorát. buda visszafoglalásakor királyi adományként magánkézbe került, a xix. században átépítették, 1935-ben pedig hivatalosan is gyógyfürdőnek minősítették. a második világháborúban szinte teljesen rombadólt, csupán a kupolás medencecsarnok nem szenvedett súlyosabb sérüléseket.

a fürdő megmenthető részét, a medencecsarnokot és a körülötte levő öltöző-részt tizennégy műemlék értékű kád helyiséggel együtt újjáépítették. vigyáztak arra, hogy az értékes műemlék épületelemeket eredeti szépségükben állítsák helyre, s ez a törekvés sikerült. különösen szép az ugynevezett ybl-kupolás medence, amely megőrizte török stílusú jellegét s márványburkolatát. a medence közvetlenül a forrásból nyeri a 43 fokos gyógyvizet.

a fürdő ünnepélyes avatásán, pénteken délután megjelent kelemen lajos, a fővárosi tanács vb elnökhelyettese, tapolczai kálmán, a fővárosi tanács közmű- és szolgáltatási igazgatóságának vezetője, s a vizgazdálkodás több vezetője.

krajcsin józsef, a budapesti fürdőigazgatóság vezetője elmondotta, hogy a helyreállítás során nemcsak a sérült épületeket kellett rendbehozni, hanem teljesen fel kellett újítani a közmű-hálózatot és az elektromos vezetékeket is. a háború előtt a hőenergiát gőzkazán szolgáltatta a fűtéshez. a kazán magyranyuló kéménye szinte füstfelleget terített az erzsébet-híd budai hídfője köré. a gőzkazán helyett most négy gázkazánt állítottak be, s így a füst nem kormozza a környéket.

/folyt. köv./
16.14/-n

-36-

bb. 62. /ünnepélyesen... 1. folyt./ gy

a víz gyógyerejü, ezért sztk-rendelvényre is szolgáltatást nyújt a fürdő a gyógyulásra vágyóknak. végezetül hangsúlyozta, hogy a rácz-fürdő felújítása után a budapesti fürdőigazgatóság minden erejét a római strand bővítésére összpontosítja, hogy nyárra újabb kellemes meglepetéssel szolgálhasson budapest közönségének.

az újjáépített rácz-fürdő szombaton reggel fél hét órakor nyitja kapuit./mti/

bb. 61. jogásznapiok kecskeméten

vid j/gy/fm

1965. február 5.

a magyar jogász szövetség bács-kiskun megyei szervezete és a közalkalmazottak szakszervezetének megyei bizottsága rendezésében pénteken megkezdődtek a kecskeméti jogásznapiok. a hagyományos ünnepségosorzatot dr. bodoczky lászló, a magyar jogász szövetség megyei szervezetének elnöke nyitotta meg, majd dr. molnár frigyos, az mszmp bács megyei bizottságának első titkára tartott bevezető előadást „bács-kiskun megye gazdasági helyzete és feladataink”, címmel. ezután dr. szilbereky jeno igazságügy miniszterhelyettes a megyei tanács klubtermében megnyitotta a közgazdasági és jogi könyvkiadó kiállítását.

a kétnapos jogásztalálkozón - amelyen több mint 200 bíró, ügyész, ügyvéd és jogtanácsos vesz részt - két szekcióban négy előadás hangzik el a polgári és a büntetőjog-elmélet vitás kérdéseiről. dr. halász sándor, a legfelsőbb bíróság tanácsvezetője „bűnözés és társadalom”, dr. sárányi imre, az ötvös loránd tudományegyetem jog- és államtudományi karának docense „a felvásárlás jogi szabályozásának elvi kérdései”, címmel tart előadást.

a jogásznapiok programja szombaton este nagyszabású bállal ér véget az arany homok szállóban./mti/

16.20/-n

-37-

1965/2-é

bb. 63. csalt, befolyással üzérkedett - három évi szabadságvesztésre ítélték

i bc/gk/gy/zs

1965. február 5.

markovics mihály ktsz csoportvezető hiszékeny emberek bizalmába férkőzött, s tőlük nagyobb összegeket csalt ki. többek között arra hivatkozott, hogy édesanyja betegsége miatt, vagy albérleti szoba vásárlására, illetve találmánya kivitelezésére pénzre van szüksége. ezenkívül többeknek azt ígérte, hogy lakást szerez nekik. tőlük ugyancsak pénzt kért, s úgy állította be, mintha az összeg egy lakásgazdálkodási tisztviselő megvesztegetéséhez kellene. egy-egy „ügyfelével”, berta andrás elektroműszerész, illetve móríczi miklós műszerész hozta össze markovicsot, aki összesen mintegy 40 000 forintot vett fel a benne megbízó emberektől. berta andrásnak közreműködéséért 5 000 forint utította a markát.

a központi kerületi bíróság markovics mihályt csalásért és befolyással való üzérkedésért három évi szabadságvesztésre ítélte. berta andrás tíz, móríczi miklós hat hónapi szabadságvesztésbüntetést kapott. a bíróság ezenkívül elrendelte, hogy az üzérkedéssel szerzett jogtalan vagyoni előnyt az állam javára fizessék meg./mti/

bb. 64. kállai gyula látogatása az egyesült villamosgépgyárban

k vt/tm/gy/zs

1965. február 5.

kállai gyula, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese pénteken hévízi istvánnak, a x. kerületi pártbizottság első titkárának társaságában ellátogatott az egyesült villamosgépgyárba. a vendégeket vasadi lászló vezérigazgató, kárpáti istván, az üzemi pártbizottság titkára és a gyár más vezetői fogadták, majd kárpáti istván tájékoztatót adott az üzem munkájáról, eredményeiről és terveiről. ezt követően kállai gyula felkereste a 4-es számú /dinamo/ gyáregységet, majd megtekintette az 1-es számú gyáregység villamos forgógépgyártó üzemrészét.

a gyárlátogatás után a kormány elnökhelyettese a művelődési házban találkozott az üzem aktivistáival, akikkel beszélgetést folytatott. ennek során kérdéseikre válaszolva, tájékoztatta őket az időszerű gazdasági, belpolitikai és nemzetközi kérdésekről./mti/

17.00/-n

-38-

bb. 65. csepeli munkás amatőr festők kiállítása

t áe/gk/gy/fm

1965. február 5.

a hazafias népfrent csepeli klubjában kiállítást rendeztek a csepeli munkásotthon képzőművész körének alkotásaiból. az ország legjobb amatőr képzőművész iskolájában több neves festőművész kezdte pályafutását. ezuttal a legtehetségesebb művészelöltek - ilosvai varga istván tanítványai - mintegy 30 alkotásukat mutatják be. részt vesz a tárlaton több hivatásos festő is, akik munkásságuk során kerültek kapcsolatba a nagy munkáskerülettel.

a kiállítást pénteken gádor emil festőművész nyitotta meg./mti/

bb. 66. százötvenegymillió forint erdei gyümölcsökből, gombákból

i cs/hné/gy/ká

1965. február 5.

az erdeitermék vállalat gyűjtőtelepeinek, feldolgozó üzeminek képviselői pénteken a technika házában termelési értekezleten vitatták meg az elmúlt évi eredményeket, az idei gyűjtési, feldolgozási, illetve értékesítési terveket. vörtes andrás, a vállalat igazgatója beszámolójában közölte többek között, hogy a múlt évi előirányzatukat 123 százalékra teljesítették, s a begyűjtött, feldolgozott erdei vadgyümölcsökből, gombafélékből vesszőkből, disztő cserjékből kerekén 151 millió forint értékű árut: gyümölcsleveket, szörpöket, szárított gombát, konzervet, különböző használati eszközöket, disztárgyakat készítettek. a vadgyümölcs szörpök és a gombakészítmények egyébként a legkeresettebb exportcikkek listáján is szerepelnek, az erdeitermék vállalat az elmúlt évben - főleg az ország erdős vidékein - 25 000 gyűjtőt juttatott rendszeres keresethez./mti/

bb. 67. az nök nagykövetség előadása és műszaki filmbemutatója a dunai vasúton

vid lk/gy/ki

1965. február 5.

az nök budapesti nagykövetsége pénteken délután a dunai vasúti művelődési házában a német demokratikus köztársaság fejlett iparáról és a közelgő jubileumi lipcsei vásárról filmvetítéssel egybekapcsolt előadást tartott. erich sbrisny kereskedelmi tanácsos hangsúlyozta beszédében, hogy a nyolcszázéves lipcsei jubileumi vásár nemzetközi kereskedelmi csúcstalálkozó lesz és azon hetven ország milliárdnyi termékét mutatják be. az előadás után a lipcsei vásárról, a zeiss-művekről és néhány műszaki újdonságról mutattak be érdekes filmeket./mti/

17.12/-n

-39-

bb. 69. budapestre jön milan kundera

i s/gk/gy/fm

1965. február 5.

milan kundera, a kiváló csehszlovák költő és író jövő héten budapestre érkezik „zárt ajtó mögött”, című drámájának bemutatójára. a darabot február 11-én, csütörtökön mutatja be a vighszínház kapás dezső rendezésében./mti/

bb. 68. dr. germanus gyula előadása a rádióban

i s/gk/gy/fm

1965. február 5.

dr. germanus gyula professzor, a világhírű orientalista tudós szombaton a petőfi-rádióban 15.05 órással kezdettel indiai élményeiről tart előadást. feleleveníti találkozásait és beszélgetéseit rabindranath tagoreval./mti/

bb. 70. zárszámadás a tiszabezdédi kossuth tsz-ben

vid ká/tr/gy/la

1965. február 5.

pénteken tartotta zárszámadási közgyűlését a tiszabezdédi kossuth termelési szövetkezet. a közgyűlésen résztvett benkei andrás belügyminiszter, az mszmp központi bizottságának tagja, gombás sándor, a megyei pártbizottság titkára, dr. fekszi istván, a megyei tanács vb. elnöke és rozgonyi józsef, a kiskvárdai járási tanács vb. elnöke, a közgyűlésen a szövetkezet múlt évi gazdálkodásáról pattányi andrás elnök számolt be. többek között elmondta, hogy az aszályos időjárás ellenére árutermelési területei 134 százalékra teljesítették. néhány növény hozama a terv alatt maradt, de még is az előirányzott 6,1 millió helyett 8,4 millió forint értékű mezőgazdasági árut adtak az államnak. a fel nem osztható szövetkezeti alapot 1,2 millió forinttal emelték. szociális alapra majdnem százezer forintot tartalékoztak, földjára 160 000 forintot fizetnek. a munkaegységekre és prémium címén 5 660 000 forintot osztottak szét. egy-egy munkaegység értéke a juttatásokkal együtt 60,98 forint. az egy főre jutó évi jövedelem 19 121 forint volt, 5 578 forinttal több, mint a megelőző évben./mti/

17.20/-n

-40-

bb. 71. megkezdte próbaüzemét a dunamenti hőerőmű harmadik gépsora

vid gö/gy/ki

1965. február 5.

százhalombattán épül az ország legnagyobb hőerőműve, amely 1967-ben 600 megawatt villamosenergiát termel majd, annyit, mint jelenleg három erőműünk, a tiszapalkonyai, az oroszlányi és a pécsi együttvéve. az erőműben már két gépsor termeli az áramot, s rendszeresen 100 000 kilowattóra villamosenergiát adnak az országnak.

pénteken az erőmű történetének újabb jelentős állomásához érkeztek el a szerelők. lévárdi ferenc nehézipari miniszter jelenlétében megkezdtek a harmadik gépegység üzemi próbáját. először a turbina és a generátor együttes próbájára került sor. a két egységet huzamosabb ideig percenként 3 000-es fordulatszámmal forgatták. ezután tüzetesen átvizsgálták a gépeket, majd a késő éjszakai órákban megtörténik az ugynevezett parallel kapcsolás, a gépegységet összekötik az országos hálózattal. a harmadik gépsor egyelőre még nem termeli meg az előírt energiamennyiséget. több hétig csak próbálják a berendezéseket, s közben figyelik az esetleg előbukkanó hibákat.

a hőerőmű harmadik gépsora ugynevezett elvételes egység. üzembehelyezése nemcsak az áramszolgáltatási gondok enyhítése miatt fontos, hanem azért is, mert ez szolgáltat majd óránként 110 tonna, 17 atmoszféra nyomású gőzt a testvérüzemnek, a dunai kőolajfinomító vállalatnak. az „olajosok”, ugyanis áprilisban megkezdik az üzemi próbákat, s ehhez kell a hőerőmű segítségét. a hőerőmű viszont cserében évente egymillió tonna pakurát kap, amivel hatalmas kazánjait fűti./mti/

17.25/-n

-41-

embargo 20.00 óráig!!!

bb. 72. kádár jános üdvözlő távirata wladyslaw gomulkához
sk/gy/La 1965. február 5.

wladyslaw gomulka elvtársnak, a Lengyel egyesült munkáspárt
központi bizottsága első titkárának

v a r s ó

kedves gomulka elvtárs!

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága nevében
szívből köszöntöm önt, 60. születésnapja alkalmából.

pártunk tagsága, a szocializmust építő magyar nép, az ön
személyében a Lengyel egyesült munkáspárt, a testvéri lengyel
nép kiváló vezetőjét, a nemzetközi kommunista mozgalom kiemel-
kedő személyiségét tiszteli. az ön életútja a kommunizmus ma-
gasztos eszméjéért, a nép szabadságáért és boldog jövőjéért küz-
dő állhatatos harcos útja, akinek nagy szerepe van az új, szoci-
alista lengyelország létrehozásában és gyors fejlődésében. nagy-
ra becsüljük az ön személyes munkásságát, amelyet a magyar-Len-
gyel barátság, a szocialista országok együttműködése, a nemzet-
közi kommunista mozgalom egysége szüntelen erősítésének és fej-
lesztésének szentel.

születésnapja alkalmával kérjük, fogadja forró elvtársi
üdvözlésünket és legjobb kívánságainkat, minden jót, jó e-
gészséget, további sikereket, személyes boldogságot kívánunk
önnek.

kádár jános,

a magyar szocialista munkáspárt köz-
ponti bizottságának első titkára

/mti/

..

17.50/-n

18²⁵ 41

-42-

bb. 73. közlekedési balesetek

i fe/hné/gy/zs

1965. február 5.

a xii. kerületi márvány utcában somogyvári jános, 18 éves
tanuló szabálytalanul ment át az uttesten és egy gépkocsi
elütötte. a fiatalembert súlyos sérüléssel kórházba szállították.

a x. kerületben a jászberényi ut és a kozma utca keresztező-
désénél sáros ferenc, 20 éves gépkocsivezető figyelmetlenül haj-
tott tehergépkocsijával és elütötte az uttest szélén haladó
dallos sándor, 41 éves vasöntőt. a gyalogost súlyos sérüléssel
kórházba szállították./mti/

bb. 74 Üzemi baleset

i fe/hné/gy/zs

1965. február 5.

a zománcipari művek lampart-gyáregységének cserkesz
utcai vii-es számú csarnokában ilyés jeno, 30 éves lakatos fel-
újítási és bontási munka közben négy méter magasból leesett. a
mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba. a baleset oká-
nak megállapítására vizsgálat indult./mti/

bb. 75. bográn zoltán festőművész kiállítása veszprémben

vid j/gy/fm

1965. február 5.

a veszprémi bakonyi múzeumban pénteken megnyitották bográn
zoltán festőművész kiállítását. a kiállításon a festőművésznek
az utóbbi két esztendőben készített illusztrációit mutatják be.
/mti/

bb. 77. delia calapai hangversenye szekszárdon

vid j/gy/fm

1965. február 5.

delia calapai amerikai zongoraművésznő pénteken nagyszerű
hangversenyt adott a szekszárdi liszt ferenc állami zeneiskola
nagytermében. műsorát mozart, schubert, beethoven és creston
műveiből állította össze./mti/

18.00/-n

18²⁵ 41

-43-

10e

18²⁵ 41

bb. 76. háromszázötven debreceni műszaki szakember vesz részt a mtesz munkájában

vid tné/gy/La

1965. február 5.

pénteken délután debrecenben ülést tartott a mtesz hajdu-bihar megyei szervezetének választmányja. az ülésen részt vett dr. valkó endre, a mtesz főtitkára. az ülést dr. bognár rezső kossuth-díjas akadémikus, debreceni egyetemi tanár, a mtesz hajdu-bihar megyei intézőbizottságának elnöke nyitotta meg. a tavalyi munkáról és az idei feladatokról csedreki lászló főmérnök, az intéző bizottság titkára számolt be. elmondotta többek között, hogy a mtesz-nek 19 tagegyesülete van a megyében. a tagegyesületi munkában 3 200 debreceni műszaki szakember vesz részt. a hidrológiai és az agrártudományi egyesület közös munkával kidolgozza a népgazdálkodás leggazdaságosabb módszerét, az energiagazdálkodási és gépipari tudományos egyesülés helyi csoportja pedig az ipari üzemek energiagazdálkodását vizsgálja felül./mti/

bb. 78. az orosz és a szovjet írók munkásságát ismertető előadás-sorozat szegeden

vid j/gy/fm

1965. február 5.

pénteken szegeden, a fegyveres erők helyi klubjában megkezdődött az orosz és a tit egész évre tervezett előadás-sorozat, amelyen a legjelöltebb orosz és szovjet írók munkásságával ismeretlik meg az érdeklődőket. elsőnek puskinról tartottak előadást. az év első felében még lermontov-, gogol-, dosztojevszkij-, tolsztoj- és csehov-estet tartanak. az egyes előadásokon a témához kapcsolódó művekből előadóművészek mutatnak be részleteket. a foglalkozások érdekességét növeli az egyes korok képzőművészeti alkotásainak bemutatása, a helyszíni könyvtárcsónzés és könyvárúsítás. a jövőben a klubban rendszeresen vetítenek az ismertett írók műveiből készült filmeket is./mti/

bb. 79. az eszéki nemzeti színház művészeinek vendégszereplése pécsen

vid tné/gy/sr

1965. február 5.

pécsi színművészek korábbi vendégszereplésének viszonzásaként az eszéki nemzeti színház hattagu küldöttsége érkezett pécsre: zrinusics igazgató, marijan brurics, szlavica fafivasz és branka galics magánénekesek, dragutin szávin karmester, valamint lav mirszki nyugalmazott színházigazgató. a jugoszláv vendégművészek csütörtökön este a színészklubban találkoztak pécsi kollégáikkal, pénteken délelőtt verdi „trubadur”-jának főpróbáján vettek részt. délután kőrösi lajos, a városi tanács vb. elnöke adott fogadást az eszéki vendégek tiszteletére. az eszéki énekművészek szombaton a „trubadur” előadásán mutatkoznak be a pécsi operakedvelőknek./mti/

18.20/-n

-44-

bb. 80. ülést tartott a budapesti képviselőcsoport

t di/tné/gy/zs

1965. február 5.

pénteken a parlamentben ülést tartott a budapesti képviselőcsoport. vida miklós megnyitója után dr. mulató jános külkereskedelmi miniszterhelyettes tájékoztatta a megjelenteket külkereskedelmünk helyzetéről. egyebek között elmondotta, hogy az elmúlt 10 évben 125 százalékkal emelkedett hazánk külkereskedelmi forgalma. a múlt évben 128 országgal álltunk kereskedelmi kapcsolatban, ebből 49-cel kormányközi megállapodások alapján bonyolítottuk le az export-import forgalmat. összesen 63 országban tevékenykedik magyar kereskedelmi kirendeltség, néhány államban pedig, így például egyiptomban, indiában és olaszországban, külkereskedelmi irodát tartunk fenn. magyarországon összesen 26 külkereskedelmi, hat szolgáltató és nyolc önálló exportjoggal felruházott vállalat bonyolítja le termékeink kivitelét, és a behozatalt.

dr. mulató jános a továbbiakban arról számolt be, hogy 1960 és 1964 között mintegy 65 százalékkal növekedett a szocialista országokkal lebonyolított áruforgalmunk. különösen előnyösen alakultak kapcsolataink a szovjetunióval. innen kapjuk mezőgazdasági gépeink nagy többségét és az iparunk számára fontos alapanyagokat. ugyanakkor mi nagyrészt gépekkel és más berendezésekkel teszünk eleget szállítási kötelezettségeinknek. a gazdasági és műszaki együttműködés programjában számos előnyös megállapodást kötöttünk az utóbbi időben. ezek közé tartozik az autóbuszgyártásban megvalósuló kooperációra aláírt egyezmény, amelynek eredményeként a következő években mintegy négyszeresére növekszik hazánkban a termelés. ugyancsak nagyjelentőségű a timföldegyezmény, valamint a gyümölcs- a konzerviparra vonatkozó megállapodás.

az előadó végül azokról az intézkedésekről tájékoztatta a képviselőket, amelyeket külkereskedelmünk fejlesztésére tettek. egyebek között bejelentette, hogy a külkereskedelmi vállalatoknál közgazdasági osztályokat alakítottak, s átszervezték a külkereskedelmi minisztérium piackutató intézetét. ezzel egyidejűleg az idén 25 vállalatnál kísérleteket folytatnak azoknak a leghatásosabb módszereknek a kialakítására, amelyekkel az eddiginél lényegesen érdekeltébbé tehetnék a vállalatok vezetőit és a különböző területeken tevékenykedő szakembereket az export-termékek gyártásában.

ezután vida miklós a képviselői munka néhány időszerű kérdéséről tájékoztatta a csoport tagjait. az ülésen felszólalt borka attila, dapsi károly, dr. maros józsefné, molnár ernő, szabó piroska és dr. vető lajos./mti/

18.54/-n

-45-

bb. 81. időjárásjelentés

tné/gy/La

1965. február 5.

a meteorológiai intézet jelenti február 5-én pénteken este 19 órakor:

hidegebb idő

várható időjárás szombat estig: változó mennyiségű felhőzet, főképp a dunántúlon havazásokkal. mérsékelt, időnként élénk szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 3, plusz 1, északkeleten mínusz 2, mínusz 6 fok között./mti/

..

-46-

Zsolt 20²⁰ 19

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i n i r e k

1965. február 6.

bb. 1. készülében: - görög és cseh elbeszélés-kötet, tanulmány a „fényéjszóról”, új zenei lexikon

i t f / s k / g y / f m

1965. február 6.

a európa kiadó „modern könyvtár”, sorozatában a közeljövőben mai cseh, görög és lengyel írók művei jelennek meg. Stanislaw Stawinski, lengyel filmrendező és író - aki „a csatorna”, című filmjével mutatkozott be a magyar közönségnek - most „Ádám nyomában”, című filmnovellájával jelentkezik. az ugyancsak lengyel Kazimierz Brandys „levelek z. asszonyhoz”, címmel összeállított kötetében publicisztikai írásait teszi közzé. a hazánkban élő Dimitriosz Hadzisz görög író „védtelenek”, című elbeszélés-kötete a sorozat további újdonsága. elbeszéléskötetet adnak ki bonumil hrabal cseh író tollából is.

a műszaki könyvkiadó most küldte nyomdába m. Twarowsky „napfény az építészetben”, című munkáját, amelyet eddig már német, francia, orosz, angol és héber nyelven jelentettek meg. a neves lengyel építészmérnök művében az épületek „fényességével”, foglalkozik, s beszámol az új típusú tervezés világszerte folyó kísérleteiről.

a közgazdasági és jogi könyvkiadó nemrég indított „világgazdasági kérdések”, sorozatának eddigi négy kötetét a szakemberek és az olvasók egyaránt nagy tetszéssel fogadták. a következő hetekben várható kiadványok: szentes Tamás „gazdasági elmaradottság ázsiában, afrikában és latin-amerikában”, valamint Pető Tibor „mibe kerülnek a háborúk és a fegyverkezés”, című könyve. az utóbbi megrázóan dokumentálja a történelem legszörnyűbb háborúinak anyagi költségeit és embervesztését.

/folyt. köv./

-1-